

Välkommen till en heldag med fokus på arbete och försörjning för personer med intellektuell funktionsnedsättning!

Annika Angerfelt, förbundschef
Samordningsförbundet Stockholms stad
www.samordningstockholm.se

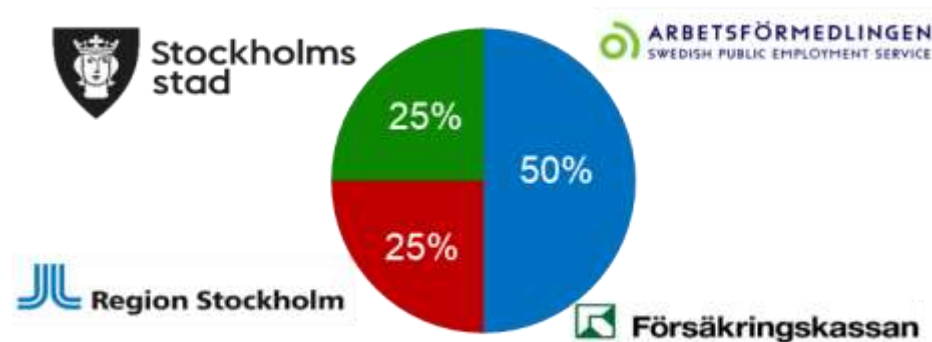
2025-03-14

Samordningsförbundet Stockholms stad
Fyra medlemsorganisationer med en gemensam budget:

**FINSAM = Lagen om *finansiell samordning* av
rehabiliteringsinsatser (2003:1210)**

kallas också FINSAM

Stockholmare i arbetsför ålder

Har komplexa behov

är långt från
arbetsmarknaden

är i behov av samordnade
rehabiliteringsinsatser

för att **uppnå eller förbättra sin förmåga** (aktivitetsförmåga, arbetsförmåga) till egen försörjning.

Cirka 5 procent av den arbetsföra befolkningen har behov av FINSAM (Finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser)

Om Myndighetsgemensamt team

Det nya namnet på FINSAM-team

Besök vår nya blogg om IPS

Länk till IPS, Individual Placement and Support

Heldagskonferens den 14 mars

Arbete & försörjning för personer med IF

Kunskapsdag Conecto 18 mars

Samordnat stöd leder till bättre försörjning

Kunskapsdag Conecto 1 april

IPS-metoden i England

Kunskapsdag Conecto 8 april

Mångfald och inkludering i praktiken

Tillsammans får samhället att vä

Alla ska ha ett självständigt liv i
samhället och våra medlemmar
insatser bidrar vi till ett inklude

Se film från finsam.se

Samordningsförbundet Stockh
rehabiliteringsområdet. Förbun
Stockholm och Arbetsförmedlingen.

Myndighetsgemensamt team, fd FINSAM-
team

Aktivitetsplatsen

IPS för personer med beroendeproblematik

Integrering av IPS i psykosvården

Novum

Stockholmskraften

Filmer om våra insatser och webinarier

Avslutade insatser

tor,
parallella

id inom
n, Region

Vad ökar sannolikheten för att personer i en komplex situation börjar arbeta eller studera?

Beskæftigelses Indikator Projektet (BIP) är en omfattande dansk progressionsmätningsstudie, som visar vilka indikatorer som ökar sannolikheten för att arbetslösa personer i en komplex situation börjar arbeta eller studera.

Varför BIP?
Forskning och
dokument

Indikatorerna och
parallella insatser
som leder till jobb

Verktuget för dialog
och skattning

Utbildningar och
samtal om BIP

Lumena och Conecto

Lumena och Conecto är två projekt som finansieras
av Europeiska socialfonden, ESF. Dessa
lanseringsprojekt erbjuder både individuellt

Arvid Vikman Rindevall (S)

ordförande arbetsmarknadsnämnden Stockholms stad
ordförande i Samordningsförbundet Stockholms stad

2025-03-14

Sysselsättningsmönster för personer med intellektuell funktionsnedsättning

Med särskilt fokus på att få och behålla arbete

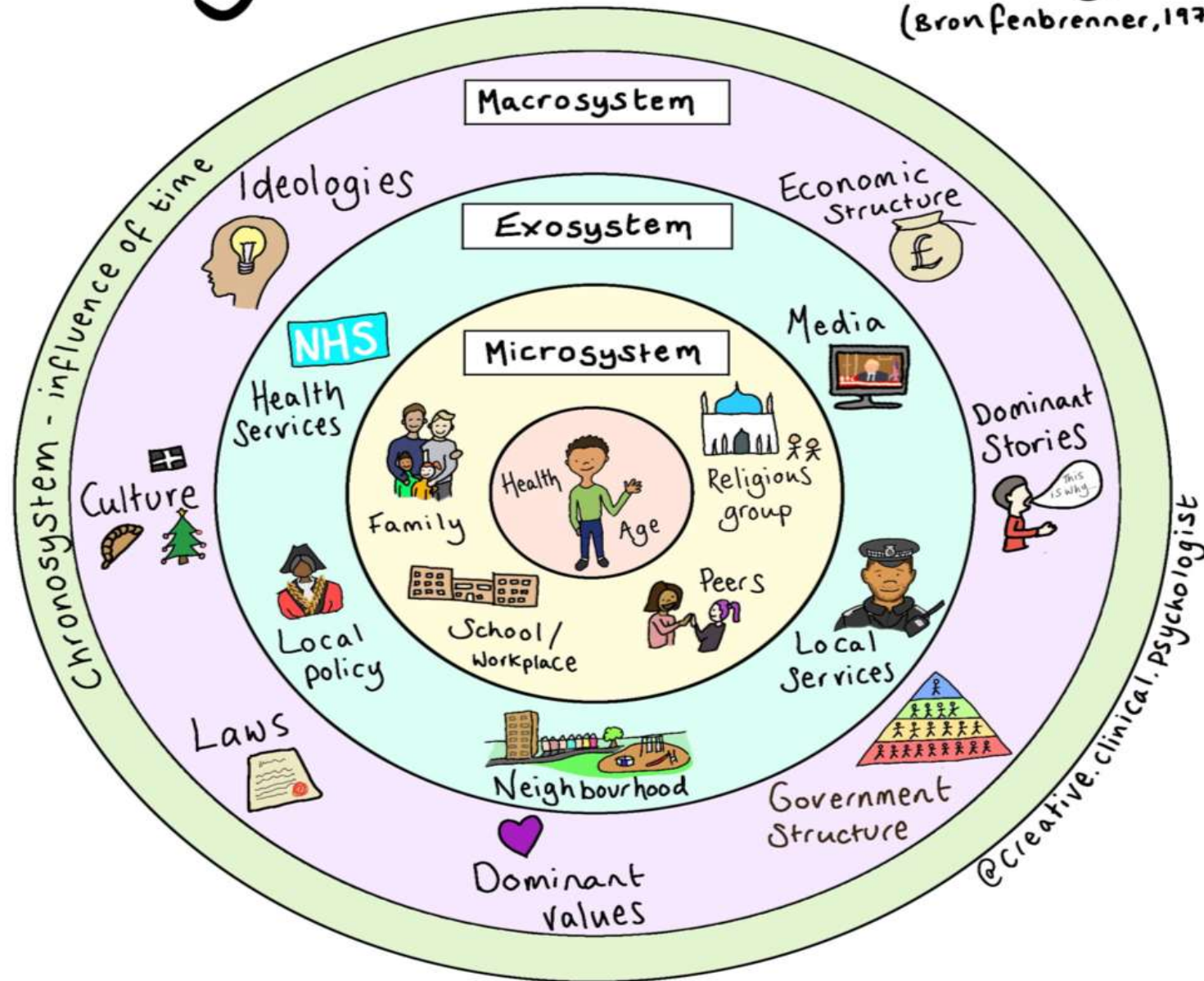
Magnus Tideman
Professor i socialt arbete

Intellektuell funktionsnedsättning(IF) (tidigare utvecklingsstörning)

- Livslång funktionsnedsättning. Kan bero på många olika saker (kromosomavvikelse, skada, sjukdom, okända orsaker)
- Tre nivåer: Lindrig, måttlig och svår IF
- Många har samtidigt andra funktionsnedsättningar eller sjukdomar
- Teori. Att kunna föreställa sig saker i tanken (abstrakt tänkande). Svårigheter att läsa, skriva, räkna..
- Socialt samspel. Hur man umgås med andra. Att bedöma situationer, och förstå vad som förväntas av en.
- Praktiska saker. Vardagliga aktiviteter som att städa, åka kollektivt och ha hand om pengar.
- Ju svårare IF, desto mer stöd och övning krävs det för att vardagen ska fungera
- Vuxna med lindrig IF klarar mycket själva.
- Stödinsatser via LSS och/eller SoL, tex boendestöd, gruppboende
- Samma behov och känslor som andra - Att ha ett arbete och en meningsfull tillvaro en viktig del av livet och som skapar en positiv självkänsla. Önskan om att bidra efter sin förmåga.
- Funktionsnedsättningen viktig men funktionshinder är något som skapas i mötet med omgivningen!

Ecological systems Theory

(Bronfenbrenner, 1979)

Transitionen från ung till vuxen

- Steget in i vuxenlivet = möjligheter och utmaningar
- Övergången är en lång och komplex process med många delar/aspekter.
- Vuxenmarkörer: Sluta skolan, flytta hemifrån, börja arbeta eller studera, träffa partner, vuxenidentitet, ökat ansvar för beslut och dess konsekvenser m.m.
- Personer med funktionsnedsättning har en lång historia av segregering
- Ett liv som andra bland andra, likvärdighet i villkor och ett stort självbestämmande
- Arbete/sysselsättning centralt

Förvärvsarbete

- Unga med funktionsnedsättning har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden
- Andelen med arbete på en stabil låg nivå
- Ingen märkbar förbättring de senaste 30 åren
- Fler i arbete = bra för den enskilde, bra för arbetsplatser och bra för samhällsekonomin

Intellectuell funktionsnedsättning

- Förändring av gruppen över tid
- 0,6 % av befolkningen fram till mitten av 1990-talet – nu ca 2 % bland unga
- Stor variation i grad av intellektuell funktionsförmåga
- Kombination med andra funktionsnedsättningar
- Gemensamt: bakgrund i särskolan (numera anpassad skola)
- Pipe-line till daglig verksamhet? Saknats tillförlitligt underlag

Särskolan och sen?

- Projekt på Högskolan i Halmstad sedan 2009
- Studerar efter(anpassad)gymnasial sysselsättning för unga vuxna med intellektuell funktionsnedsättning (ibland kombinerat med andra funktionsnedsättningar)
- Register med drygt 27 000 individer (HURPID)
- I princip alla som gått i anpassat gymnasium 2001-2020

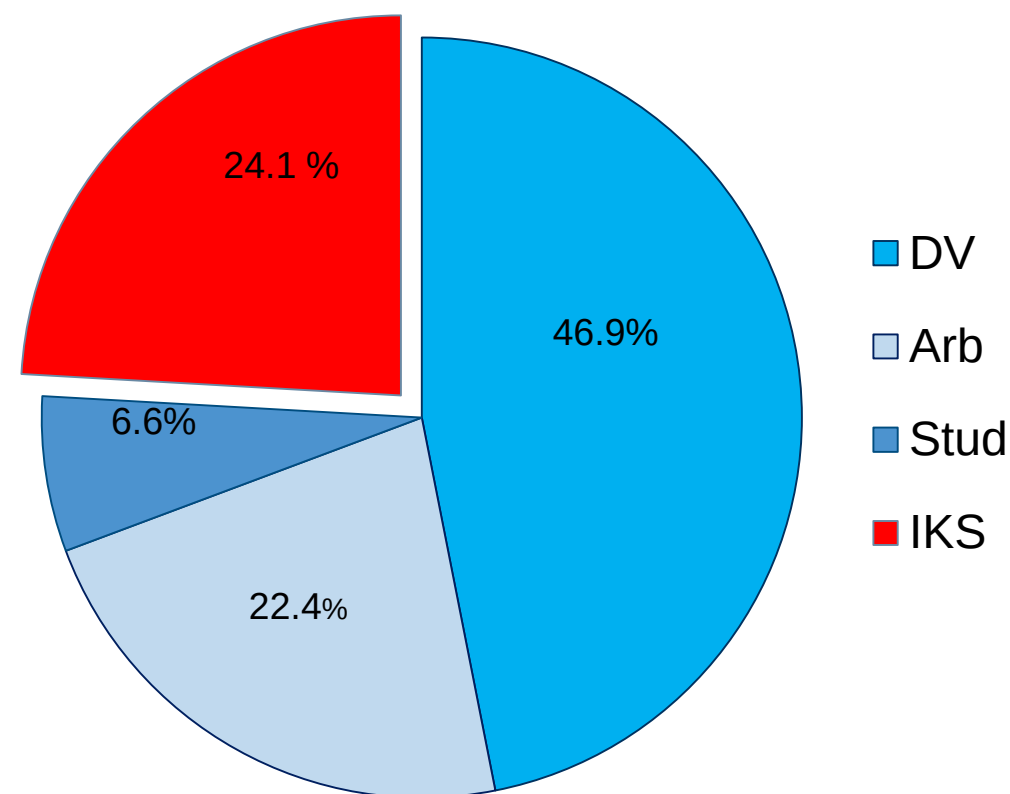
Sysselsättning

46.9% - Daglig verksamhet

22.4% - Lönearbete

6.6% - Studier

24.1% - Ingen känd
sysselsättning (NEED)

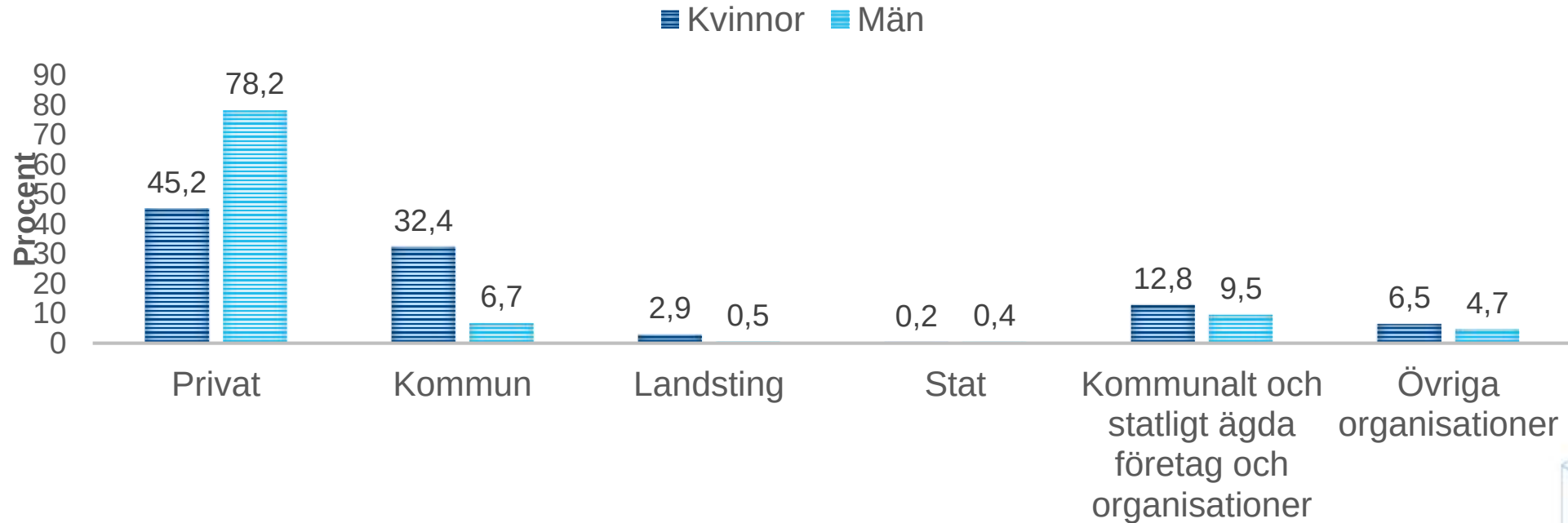
Sysselsättning

- Fler män än kvinnor i arbete
- Förvärvsarbete minst vanligt i storstäder
- Högutbildade svenska föräldrar i storstad = daglig verksamhet
- Mer rörlighet mellan sysselsättningstyper över tid än förväntat, tex 8,2 % från daglig verksamhet till arbete och 11,6 % från daglig verksamhet till NEED under åren 2011-2020

24 % saknar känd sysselsättning

- (NEED) Not in Education, Employment or Daily activity (undergrupp till NEET)
- Vill arbeta!
- Brist på förberedelser i skolan
- Ingen myndighet tar ansvar
- Påverkar självförtroende, sociala relationer
- Kombination med psykisk ohälsa, missbruk, ensamhet....

Sektorstillhörighet 2020 för dem som haft förvärvsarbete 2011-20

Yrkestillhörighet 2020 för dem som haft förvärvsarbete 2011-2019

Kvinnor			Män	
		%		%
1	Snabbmatspersonal, köks- och restaurangbiträden	16,7	Butikspersonal	11,3
2	Tidningsdistributörer, vaktmästare, öv. Servicearbetare	11,5	Tidningsdistributörer, vaktmästare, öv. Servicearbetare	9,0
3	Butikspersonal	11,5	Städledare, fastighetsskötare	6,4
4	Barnskötare, elevassistenter m.fl.	11,1	Lagerpersonal, transportledare	5,6
5	Vårdbiträden	7,7	Montörer	5,0
6	Skötare, vårdare, personliga assistenter m.fl.	6,3	Fordonsmekaniker	4,5
7	Städare, hemservicepersonal m.fl.	5,0	Snickare, murare, anläggningsarbetare	4,4
8	Uppgift saknas	3,8	Lastbils- och busschaufför	4,2

Att få arbete

Engagemang hos nyckelpersoner

- Håller kontakten över tid
- Familjemedlemmar, lärare, stödpersoner..
- ... men sällan Arbetsförmedlingen

Att få prova flera olika praktikplatser (14 av 15 personer)

- Att hitta rätt gör att man trivs och vill vara kvar
- Formell utbildning/körkort

Att behålla arbete

- Trivsel
- Balans mellan
 - krav och förmågor
 - anpassningar och upplevelse av likabehandling
 - sociala relationer/kollegor
- Arbetsgivaren är flexibel
 - Byta uppgifter, gå ner till deltid
 - Stora företag med många avdelningar/ enheter har goda förutsättningar för flexibilitet
 - Anpassningar = att välja ut arbetsuppgifter

- Lönebidraget är viktigt -
Utveckling över tid = lönebidraget mindre viktigt
Men för vissa är det helt avgörande, även på längre sikt
- Styrdokument om mångfald finns:
Men ingenting om funktionshinder...
- Känslan att göra en insats, ta samhällsansvar

Kunskapsöversikt - Internationell forskning om transition för personer med funktionsnedsättning - implikationer för praktiken

- **Involvera den enskilde i planering och genomförande**
- Skapa arenor där personer med olika förutsättningar kan träffas
- Förbättra samarbetet mellan olika stödsystem
- Undvik segregerade lösningar,
- Dokumentera och utvärdera det som görs bättre
- Olika typer och grader av funktionsnedsättningar = behov av olika typer och omfattning av insatser,
- Finns inga enskilda metoder som kan tillämpas på alla

Att göra (implikationer)...

- Långsiktig kunskapsuppbyggnad
- Förberedelsearbetet under skoltiden
- Samarbete mellan Skola – Arbetsförmedling – Socialtjänst – Försäkringskassa
- Aktivitetsersättning – måste erbjuda aktiviteter!
- Stöd till enskilda (tex supported employment)
- Stöd till arbetsgivare (både ekonomi och praktiskt)

På gång..

- Avhandling om sysselsättningsmönster över tid
- Studie med särskilt fokus på daglig verksamhet
- Studier i samarbete med Karolinska Institutet (MEB) (diabetes, mortalitet, missbruk, kriminalitet, samsjuklighet, ärftlighet, sömnproblem...)

HURPID-baserade publikationer I

1. Arvidsson, J, Widén, S & Tideman, M (2015). Post-school options for young adults with intellectual disability in Sweden. *Research and Practice in Intellectual and Developmental Disabilities*. 2:2, 180-193, DOI: 10.1080/23297018.2015.1028090
2. Arvidsson, J, Staland-Nyman, C, Widén, S & Tideman, M (2016). Sysselsättning för unga vuxna med intellektuell funktionsnedsättning – boendegeografiska skillnader. *Tidsskrift för Velferdsforskning*. 19, Nr. 3. 244–263
3. Arvidsson, J, Widén, S, Staland-Nyman, C & Tideman, M (2016). Post-school destination – A study of women and men with intellectual disability and the gender-segregated Swedish labor market. *Journal of Policy and Practice in Intellectual Disabilities* doi: 10.1111/jppi.12157
4. Arvidsson, J. (2016). *Sysselsättning och social rättvisa: En nationell registerstudie om 12 269 unga vuxna med intellektuell funktionsnedsättning* (PhD dissertation). Halmstad: Halmstad University Press.
5. Luthra, R., Högdin, S., Westberg, N., & Tideman, M. (2018). After upper secondary school : Young adults with intellectual disability not involved in employment, education or daily activity in Sweden. *Scandinavian Journal of Disability Research*, 20(1), 50–61. <https://doi.org/10.16993/sjdr.43>
6. Luthra, R, Westberg, N, Högdin S & Magnus Tideman (2018). 'Just because one has attended a special class does not mean that one isn't capable': the experiences of becoming and being not involved in traditional occupations for young people with intellectual disability, *Nordic Social Work Research*, DOI: 10.1080/2156857X.2018.1553734
7. Luthra, R. (2019). Young adults with intellectual disability who are not in employment, education, or daily activities: Family situation and its relation to occupational status. *Cogent Social Sciences*, 5(1), 1622484.
8. Arvidsson, J., Staland Nyman, C., Widén, S., & Tideman, M. (2020). Efter(sär)gymnasial sysselsättning för unga vuxna med intellektuell funktionsnedsättning - betydelsen av föräldrars utbildningsnivå och födelseland. *Socialvetenskaplig tidskrift*. 1, 25-49
9. Luthra, R. (2020). *Falling through the cracks. A study on young adults with intellectual disability not involved in employment, education or daily activity* (PhD dissertation). Halmstad: Halmstad University Press.
10. Liu, S., Kuja-Halkola, R., Larsson, H. Lichtenstein, P, Ludvigsson, J F, Svensson, A-M, Gudbjörnsdottir, S, Tideman, M, Serlachius, E & Butwicka, A. (2021) Poor glycaemic control is associated with increased risk of neurodevelopmental disorders in childhood-onset type 1 diabetes: a population-based cohort study. *Diabetologia*. <https://doi.org/10.1007/s00125-020-05372-5>

HURPID-baserade publikationer II

1. Hirvikoski T, Boman M, Tideman M, Lichtenstein P, Butwicka A. (2021) Association of Intellectual Disability With All-Cause and Cause-Specific Mortality in Sweden. *JAMA Netw Open*. 4(6):e2113014. doi:10.1001/jamanetworkopen.2021.13014
2. Taubner, H., Tideman, M., & Staland Nyman, C. (2021). Employment Sustainability for People with Intellectual Disability: A Systematic Review. *Journal of occupational rehabilitation*, 10.1007/s10926-021-10020-9.
3. Liu, S, Kuja-Halkola, R, Larsson, H, Lichtenstein, P, Ludvigsson, J, Svensson, A-M, Gudbjörnsdottir, S, Tideman, M, Serlachius, E, Butwicka, A (2021). Neurodevelopmental Disorders, Glycemic Control, and Diabetic Complications in Type 1 Diabetes: a Nationwide Cohort Study, *The Journal of Clinical Endocrinology & Metabolism*, Volume 106, Issue 11, Pages e4459–e4470, <https://doi.org/10.1210/clinem/dgab467>
4. Lichtenstein, P., Tideman, M., Sullivan, P.F., Serlachius, E., Larsson, H., Kuja-Halkola, R. and Butwicka, A. (2021), Familial risk and heritability of intellectual disability: a population-based cohort study in Sweden. *J Child Psychol Psychiatr*. <https://doi.org/10.1111/jcpp.13560>
5. Latvala, A., Tideman, M., Søndena, E., Larsson, H., Butwicka, A., Fazel, S., & Lichtenstein, P. (2022). Association of intellectual disability with violent and sexual crime and victimization: A population-based cohort study. *Psychological Medicine*, 1-9. doi:10.1017/S0033291722000460
6. Taubner, H, Tideman, M & Staland-Nyman, C (2023). People with intellectual disability and employment sustainability: A qualitative interview study. *Journal of Applied Research in Intellectual Disabilities*, 36 (1), 78– 86. <https://doi.org/10.1111/jar.13036>1– 9. <https://doi.org/10.1111/jar.13036>
7. Khemiri, L, Kuja-Halkola, R, Larsson, H, Butwicka, A, Tideman, M, D'Onofrio, B M, Latvala, A & Lichtenstein, P (2023). Parental substance use disorder and risk of intellectual disability in offspring in Sweden: a national register study. *eClinicalMedicine*, Volume 63, 2023, <https://doi.org/10.1016/j.eclinm.2023.102170>
8. Tideman, M, Staland Nyman, C & Taubner, H, (2024). Att få och behålla ett arbete. Hållbarhet i arbetslivet för personer med intellektuell funktionsnedsättning. Försäkringskassan; Forskarrapport 2024:2
9. Pålsson-Notini, A., Liu, S., Tideman, M., Latvala, A., Serlachius, E., Larsson, H., Hirvikoski, T., Taylor, M. J., Kuja-Halkola, R., Lichtenstein, P., & Butwicka, A. (2024). Substance use-related problems in mild intellectual disability: A Swedish nationwide population-based cohort study with sibling comparison. *JCPP Advances*, e12225. <https://doi.org/10.1002/jcv2.12225>
10. Luthra, R., Tideman, M., & Staland-Nyman, C. (2024). Disability day programs for people with intellectual disability: Characteristics and long-term perspectives. *Journal of Intellectual Disabilities*, 0(0). <https://doi.org/10.1177/17446295241245782>
11. Luthra, R. (2024). Young Adults with Intellectual Disability Not Participating in Employment, Education or Daily Activity: Social Relationships and Experiences of Belonging. *Young (Stockholm, Sweden)*. <https://doi.org/10.1177/11033088241250224>

“Många små saker som görs
av många små människor
på många små platser
kan förändra världens ansikte”

(Kinesiskt ordspråk)

Den danska BIP-studiens resultat, fokus arbete och parallella insatser

Christina Matteoni, utvecklingsledare
Samordningsförbundet Stockholms stad

BIP-studien Beskæftigelses Indikator Projektet (Jobb indikatorprojektet)

- ✓ Forskningsstöd och evidens
- ✓ Ett helhetsgrepp – organisation, ledarskap, medarbetare och deltagare

Organisation

Samsyn och hjälp till verksamhets-utveckling

Ledarskap

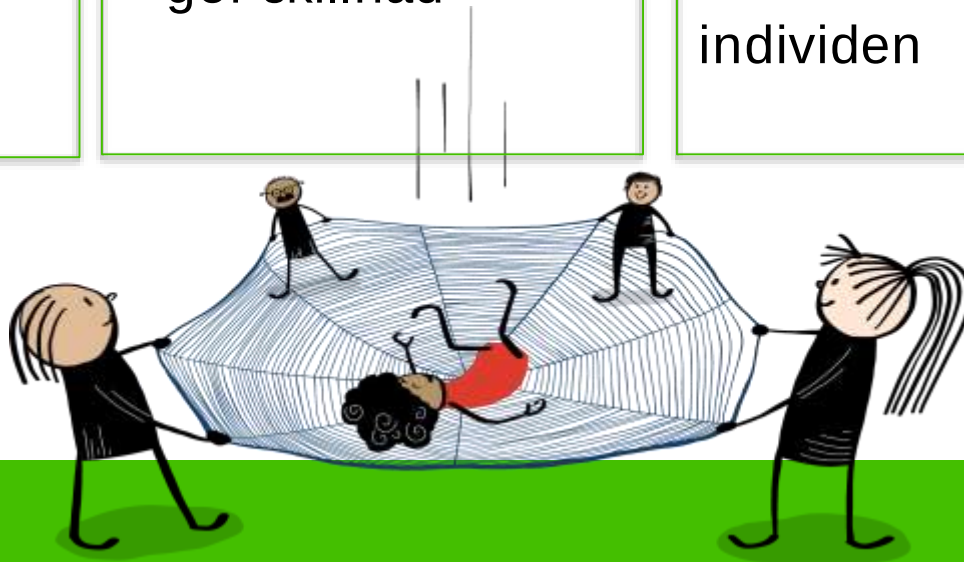
Visar att ledarskap gör skillnad

Medarbetare

Stärks i sin yrkesroll och i mötet med individen

Deltagare

Ökad egenmakt och ökad sannolikhet att börja arbeta eller studera

BIP- studien

- Vad var gemensamt för de som fick jobb?
- Vilka var de verksamma faktorerna?

**10 jobcenter
och
300 handledare**

4 000 deltagare
under
4 år eller tills de kom i
arbete/studier

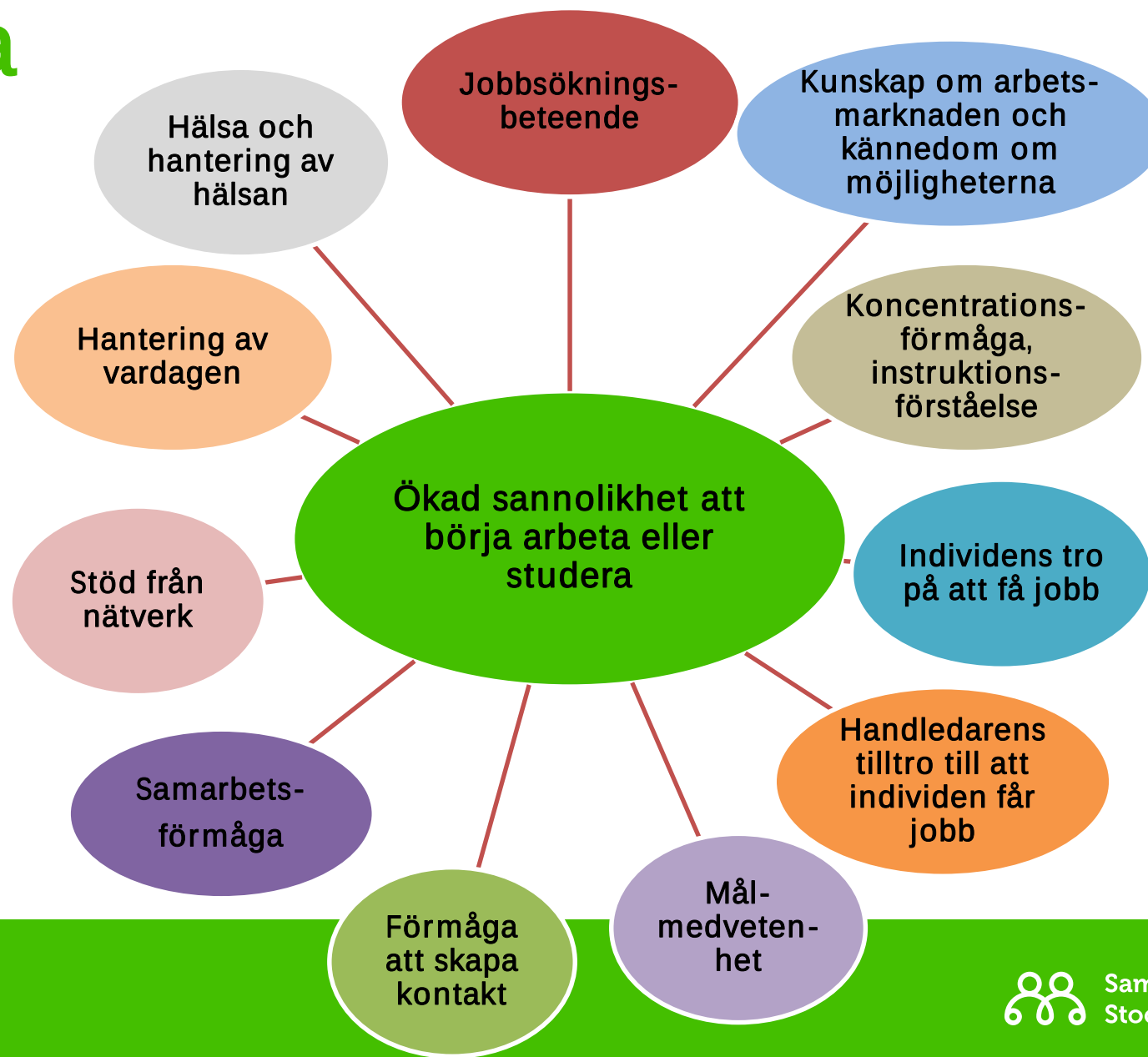
Pågick 2011-2016

27 000
svarsformulär från
deltagare och
handledare

**Kopplar svarsformulär
med registerdata**
(kön, ålder, etnicitet, arbetslivs-
erfarenhet, hälsodata, kriminalitet,
utbildning, tid med bidrag mm)

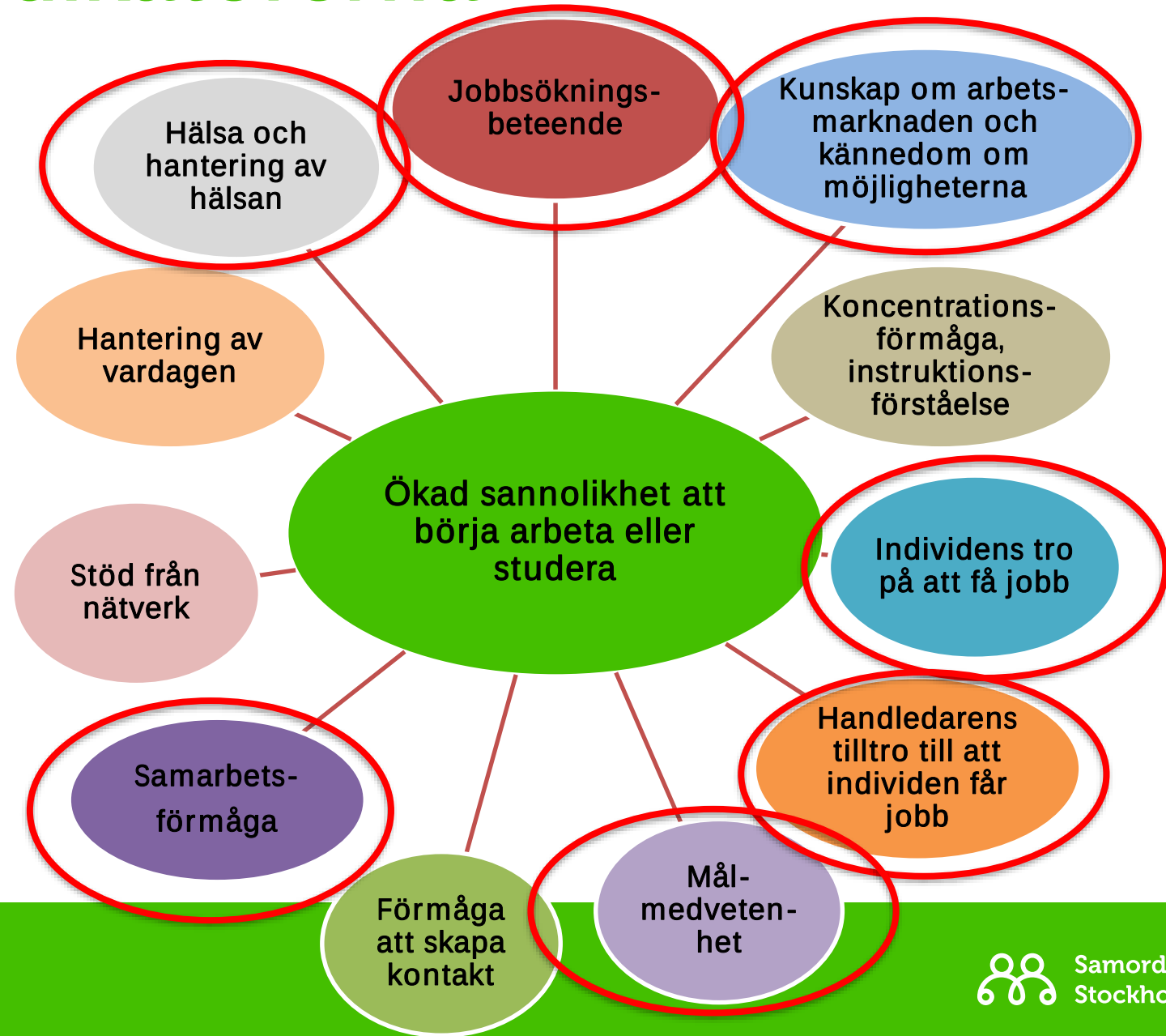
De elva BIP-indikatorerna

Gemensamt är att alla indikatorer går att påverka med olika insatser!

De sju BIP-indikatorerna

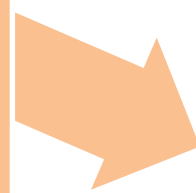
Gemensamt är
att alla
indikatorer går
att påverka med
olika insatser!

Indikatorerna som främjar arbete/studier

Indikatorer för deltagaren

- Hälsa och hantering av hälsan
- Jobsökningsbeteende
- Kunskap om möjligheterna
- Tron på att klara av ett jobb
- Samarbetsförmåga

Ökad
sannolikhet
att börja
arbete eller
studera

Indikatorer för handledaren

- Tilltro till att deltagaren får jobb
- Anser att deltagaren agerar målmedvetet för att få ett jobb (target actions)

Typ av insatser har avgörande betydelse!

Insatserna som deltagarna tog del av delades in i fyra grupper:

Jobbfokuserande

- Jobsökning
- Praktik
- Kunskap om arbetsmarknaden
- Subventionerade jobb

Kompetens- höjande

- Allmänna kompetenser
- Yrkeskompetenser

Sociala

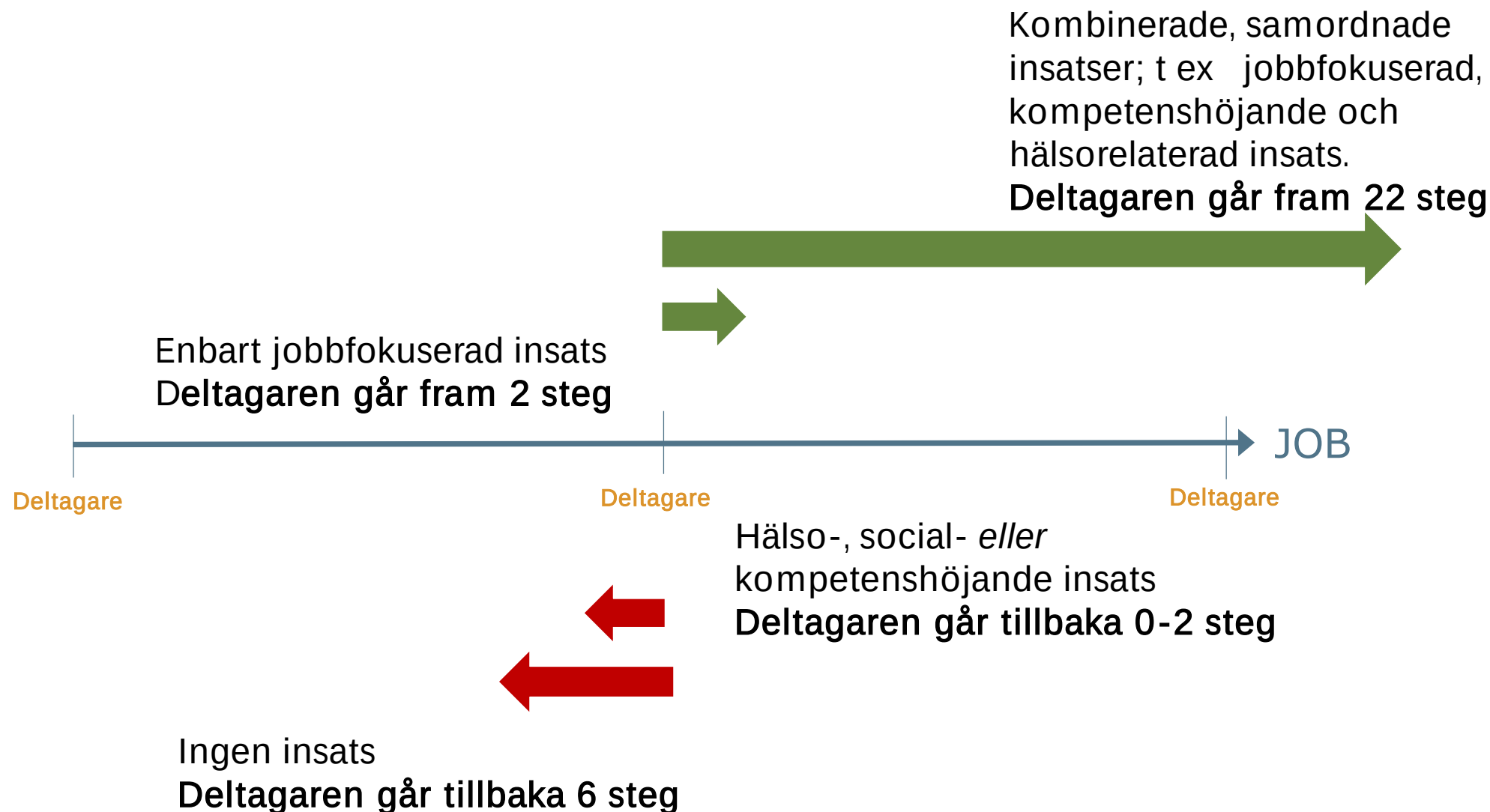
- Sociala o personliga kompetenser
- Stärkande nätverk
- Hantering av vardag
- Social mentor/kontaktperson

Hälsorelaterade

- Kost och motion
- Hantering av psykisk och fysisk smärta
- Utredning/behandling/rehabilitering

Insatsen med störst effekt:
Jobbfokuserande insatser

I kombination med andra insatser

“Handledareffekten”

Fokus flyttas från personliga egenskaper och privata tankar till kunskap och professionella samtal

Fokus flyttas från den enskilda medarbetare till organisationen

Handledare med hög jobbfokus och tilltro har avgörande betydelse!

Handledare med hög jobbfokus

För de deltagare som har en handledare med hög jobbfokusering ökar sannolikheten att få ett jobb med 32 procent.

Varje handledarbyte minskar deltagares chanser för att hitta arbete med 22 procent.

Handledare med hög tilltro

För de deltagare som har en handledare med hög tilltro till deras jobbchanser ökar sannolikheten att få ett jobb med 33 procent.

Vad påverkar medarbetarens tilltro?

Sparringskultur

Den lokala
sammansättningen
av insatser

Ledarskap
och styrning

Medarbetaren

Kunskap om
arbetsmarknaden/
utbildning

Förförståelse

Samarbete med
hälsosystemet, det
sociala området etc.

Hur pratar vi om
deltagare och
samarbetsparter?

Relationen till
deltagaren

Professionell
beredskap – behärska
olika metoder och
verktyg

Erfarenheter från
andra deltagare

Erfarenhet från Daglig verksamhet i Halmstad

Vi har tagit till oss tankar kring organisation och att inte arbeta enligt "trappstegsmodellen" utan fokusera på hela individen, parallella insatser där arbete kommer så tidigt som möjligt.

Vi valde att fokusera på personalen som möter de deltagare som står närmast arbetsmarknaden.

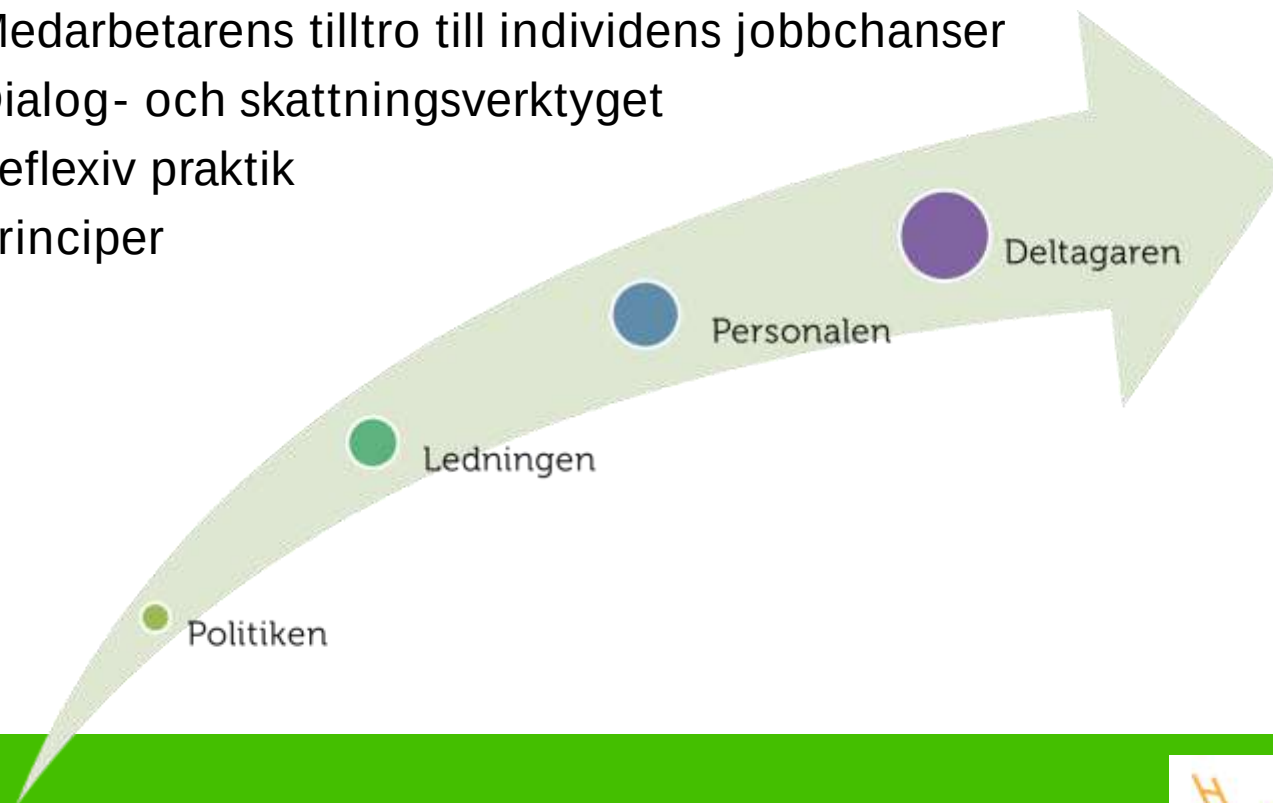

Henrik Djurklou
Verksamhetschef

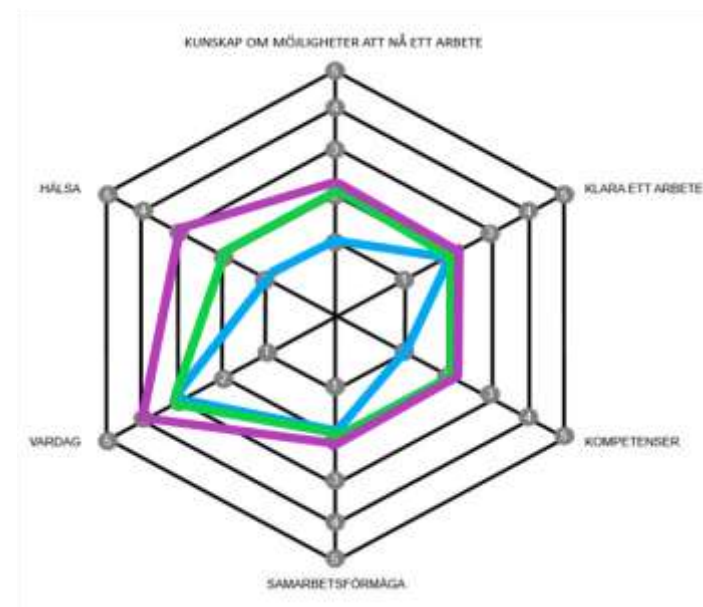
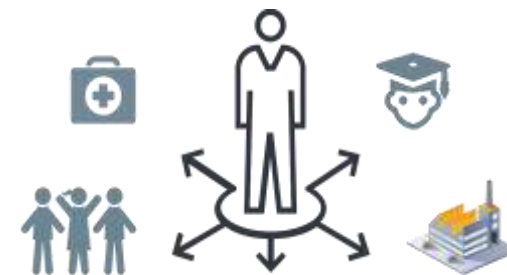
Har inte hunnit se någon statistisk skillnad ännu..
Men det har förändrat personalens arbetssätt och inte minst deras synsätt kring hur vi ska arbeta med deltagarna.

Summering av BIP-studien och Växthusets forskning

- Hela processen – deltagare – medarbetare - organisation
- Fokus på jobb; i insatserna, för deltagaren och hos medarbetaren
- Parallella och samordnade insatser i ett helhetsperspektiv
- Medarbetarens tilltro till individens jobbchanser
- Dialog- och skattningsverktyget
- Reflexiv praktik
- Principer

Samordnade insatser

Stockholms hotell- och restaurangskola

Joel Gudheimsson,
Rektor

Stockholms hotell- och restaurangskola

Stockholms hotell- och restaurangskola

Habilitering och hälsa

Cathrine Wennerstad, enhetschef
Habiliteringscenter Stockholm

◀ Lyssna

📄 Läst

Fyll i ett sökord

Sök

Start

Barn

Vuxen

Anhörig

Kurskatalog

Kunskap och stöd

Om oss

Other languages

Vi ger stöd och behandling till barn och vuxna med funktionsnedsättning. Vi ger också stöd till anhöriga.

Frågetjänst

Kurskatalog

Kunskap och stöd

Habilitering för barn

Habilitering för vuxna

Stöd till anhöriga

Habiliteringens uppdrag

Målet med habilitering är att förbättra funktionen och underlätta tillvaron, öka självständighet och delaktighet i samhällslivet, förebygga somatisk och psykisk ohälsa

- **Råd, stöd och behandling** till patienter med omfattande och varaktig funktionsnedsättning som behöver insatser från ett specialiserat habiliteringsteam
- **Stöd till närstående och nätverk**
- **Information och rådgivning** kring funktionsnedsättning för invånare och yrkesverksamma

Lokalt habiliteringscenter

- Målgrupper
 - Autism
 - Intellectuell funktionsnedsättning
 - Medfödd rörelsenedsättning
- Två team; asd och if/rn.
- Hos oss arbetar arbetsterapeuter, fysioterapeuter, kuratorer, logopedier och psykologer.
- Det kostar inget att få insatser från oss.
- På habiliteringscenter finns inga läkare eller sjuksköterskor och vi erbjuder ingen psykoterapi.
- Vi har inga akuta insatser och de är tidsbegränsade.

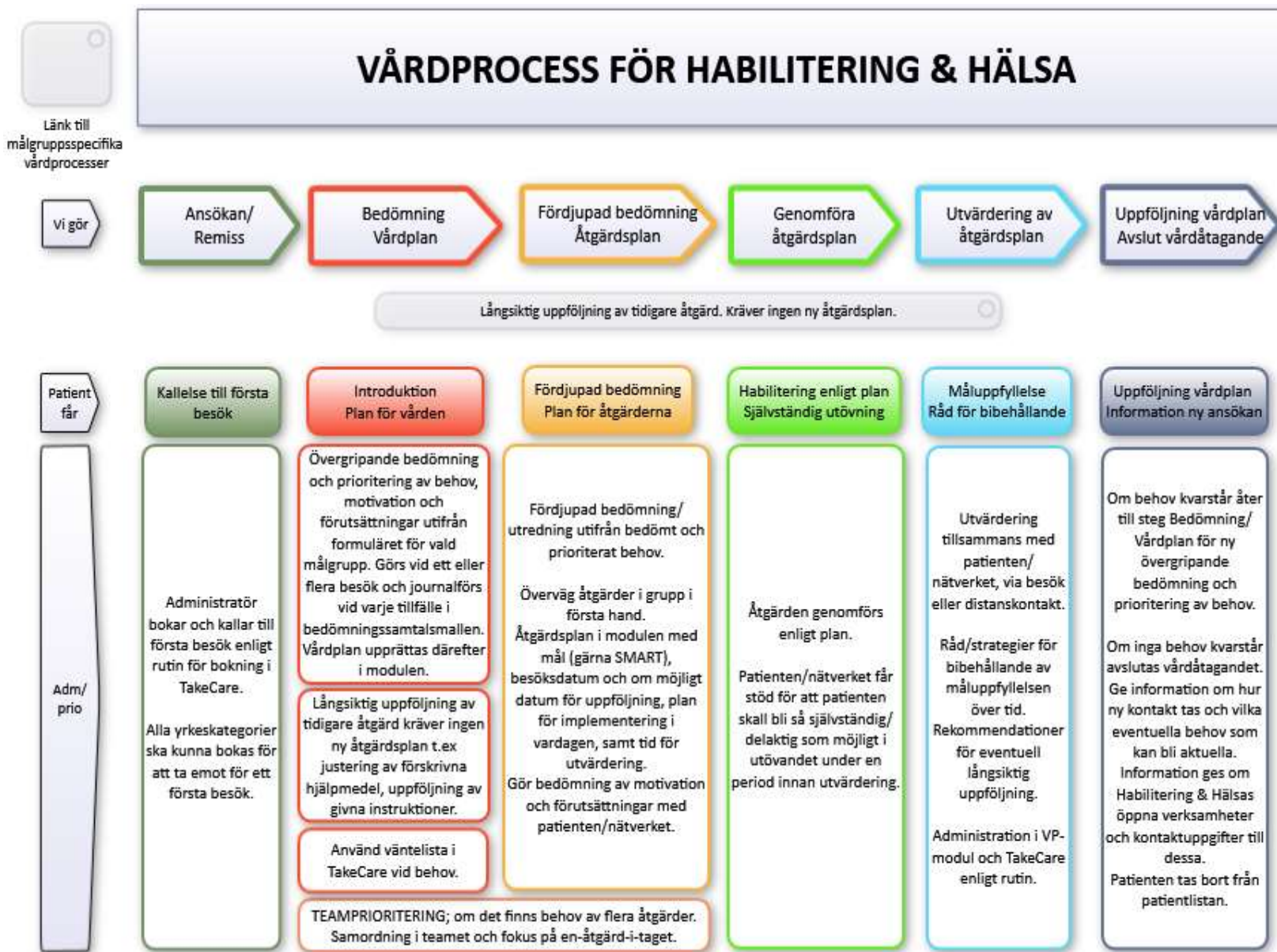
Hur får man kontakt?

- **Remiss eller egen ansökan**

- <https://www.habilitering.se/mottagningar/ansok-om-habilitering-for-vuxna/>

Utredning/utlåtande krävs som styrker målgruppstillhörighet

- <https://www.habilitering.se/mottagningar/information-till-remittenter/>

Vanliga insatser till personer med IF

- Information/kunskap/ökad förståelse för funktionsnedsättningen
- Strategier och anpassningar för att klara vardagen bättre
 - tid, struktur, planering, sömnhygien, hjälpmedel, anpassningar
- Socialt samspel, relationer

Forts. vanliga insatser till personer med IF

- Kunskapsförmedling om olika typer av stöd från samhället
- AKK, alternativ kommunikation
- Råd, stöd och information till viktiga personer i personens närhet som anhöriga, barn, stödpersoner

Länsövergripande verksamheter

- Habiliteringens kurs- och kunskapscenter
 - If-grupper
- Habiliteringens resurscenter
 - bibliotek, visningsmiljö, frågetjänst, kurser
- Habiliteringens anhörigcenter
 - samtalsstöd för nära anhöriga till personer med funktionsnedsättning

Tips på hemsidor

www.habilitering.se

- Material att ladda ner
- Podden funka olika
- Autismforum

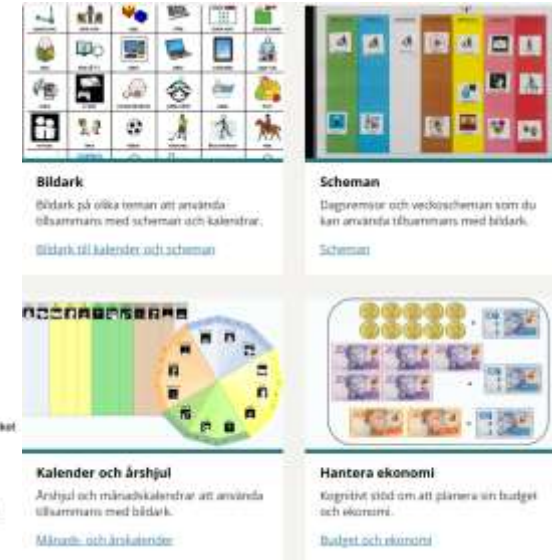
Material till Stöd vid möten (PDF-fil) och Stöd vid möten (PDF-fil) och Stöd vid möten (PDF-fil)

Stöd vid möten

Till personal inom hälso- och sjukvård

Jag har kryssat för det som är viktigt för mig på grund av min funktionsnedsättning.

- ☐ 1. Läkare och annan personal ska få information om autism.
- ☐ 2. Tydliga skyltar och gärna foten på personalen utanför deras namn.
- ☐ 3. Möten i lugn och ostörd miljö.
- ☐ 4. Inga surrande fläktar, stånande ljud eller flirande starka ljus.
- ☐ 5. Att ha en stödperson på möten, som förklarar för mig vad som händer och berättar för andra om vilket stöd jag kan behöva.
- ☐ 6. Information i god tid om vad som ska hända. Det är jobbigt för mig om det händer något oönskat.
- ☐ 7. Visa mig runt på avdelningen så jag vet hur det ser ut och hittar personal.
- ☐ 8. Ett schema som visar när det är mest, mat, medicin, behandling, när jag ska flytta eller skivas ut.
- ☐ 9. Tala om vem jag ska fråga om jag undrar något och när jag kan fråga.
- ☐ 10. Jag vill inte enspråka.
- ☐ 11. Jag tolkar språket bokstavligen. Säg därför inte sådant som "Hoppla över kaffet", "Stå på egna ben" eller "Ta med dig dottern när du går".
- ☐ 12. Säg vad ni menar rakt och tydligt.
- ☐ 13. Jag vill ha både muntlig och skriftlig information.
- ☐ 14. Be att jag berättar vad ni har sagt så att ni blir säkra på att jag verkligen har förstått.
- ☐ 15. Håll vad ni lovar, annars blir jag osäker.
- ☐ 16. Jag vill träffa så få människor som möjligt.

www.funktionshinderguiden.se

Samordning av ett tillgängligt kultur- och fritidsutbud i Stockholm

Jenny Åhsberger, samordnare

Idrottsförvaltningen, Idrottstrategiska enheten

Samordning av ett tillgängligt kultur- och fritidsutbud i Stockholm

Primär målgrupp: Personer som bor i LSS-bostad personkrets 1

Uppdraget heter Fritidsutvecklarna

Före kommunaliseringen – till idag

Kultur, fritid, rekreation, idrott och motion, social samvaro, friluftsliv

Samordning av ett tillgängligt kultur- och fritidsutbud i Stockholm

Att hitta sin fritidsaktivitet –
utveckling och hälsa

Samordning av ett tillgängligt kultur- och fritidsutbud i Stockholm

Hur?

Råd och stöd till de som gör verksamheter

Referensgrupp och undersökningar

Skapar nätverk för att öka tillgängligheten för målgruppen

Ingår i projekt

Kurser för personal inom LSS

Hemsidan Fritid i LSS-bostad

[Fritid i LSS-bostad | Fritidsutvecklarnas fritidstips](#)

<https://gruppbostadfritid.wordpress.com/>

Nyhetsbrev på måndagar om det som händer i veckan

Intresserade i målgruppen, anhöriga, personal kan ta del av nyhetsbreven

Anmäl mailadress till gruppbostadfritid@stockholm.se

Eller besök mig i pausen!

Vill du nå mig?

E-post: jenny.ahsberger@stockholm.se

Telefon: 08-508 28 392

Vilka är vi som pratar idag?

- Tess Wappsell,
Jobbar som informatör
för Inre Ringen Sverige på
Riksförbundet FUB.
Har egen erfarenhet av Lindrig IF.
 - Robert Öberg
Jobbar som ombudsman på Riksförbundet
FUB
-

Vilka är Riksförbundet FUB?

- Sveriges största intresseorganisation för personer med intellektuell funktionsnedsättning (IF)
- 150 lokalföreningar och 20 länsförbund
- ca 25 000 medlemmar
- **Rikskansliet jobbar med:**
 - Organisationsstöd
 - Intressepolitik
 - Kommunikation

- Ung i FUB
- Prova på dag –
Studieförbundet
Vuxenskolan

<https://www.fub.se/lokal/fub-stockholms-lan/>

- FUB-danser på
Fryshuset
- Bowling
- Gymnastik
- Månadsmingel
- Kryssningar
- Studiecirklar

[FUB Stockholm](#)

INRE RINGEN

S V E R I G E

UNG
/ FUB

- Ung i FUB är ett ungdomsnätverk för FUB:s unga medlemmar mellan 15-30 år.
- Ung i FUB – Stockholms län - Träffas varannan onsdag, samtalsträffar och aktiviteter

Träffas enkelt på nätet

DigiVi

- DigiVi är en enkel och trygg webb-app för att hitta vänner eller kärlek, dejta eller bara umgås
<https://www.relationersomfunkar.se/digivi/>

Våra kontaktuppgifter:

Tess Wappsell

Mejl: tess.wappsell@fub.se

Telefon: 08-50886674

Robert Öberg

Mejl: robert.oberg@fub.se

Telefon: 0702-092343

Paus med fika 10:40-11:05

Fikat serveras en trappa upp

2025-03-14

Försäkringskassans arbete med fokus på unga med aktivitetsersättning

Från rätten till aktivitetsersättning mot arbete
Emelie Marklund & Vendela Juhlin

Aktivitetsersättning och dess intention

Syftet med reformen som infördes 2003 var att unga med långvarigt nedsatt arbetsförmåga skulle få ett särskilt stöd genom att få aktivitetsersättning. Ersättningsformen skulle stimulera till aktiviteter utan att den ekonomiska tryggheten påverkas.

Aktivitetsersättning vid förlängd skolgång

- Är mellan 19 och 29 år
- Behöver längre tid för att bli klar med skolan på grund av en funktionsnedsättning.
- Studier till och med gymnasieexamen eller motsvarande
- Ingen bedömning av arbetsförmåga

Aktivitetsersättning på grund av nedsatt arbetsförmåga

- Ålder 19 – 29 år
- Krävs läkarutlåtande. Medicinsk nedsättning är grunden
- Arbetsförmågan ska vara nedsatt med minst en fjärdedel
- Nedsättningen ska bestå under minst 1 år
- Kan beviljas max 3 år i taget
- Prövning mot förvärvsarbeten på hela arbetsmarknaden
- Möjlighet till vilande ersättning och provotid.
- *Sedan februari 2017 kan man beviljas hel sjukersättning från det år man fyller 19 år*

Försäkringskassans samordningsuppdrag

Så här arbetar vi i samordningsuppdraget

Målsättningen är att så många som möjligt ska få eller återfå arbetsförmåga och det skall uppnås genom att:

- Vi arbetar tidigt och aktivt i våra ärenden.
- Vi arbetar utifrån individens förutsättningar i samordningsuppdraget.
- Vi tillvaratar motivation och impulser som tyder på att den försäkrade är redo att ta nästa steg i sin rehabilitering. Uppföljningar görs utifrån behov.
- Vi säkrar att så många som möjligt har tillgång till insats eller aktivitet.
 - Rätt insats i rätt tid till rätt person

Särskild ersättning i samband med aktiviteter

Min plan

- Försäkrad under pågående insats
- Kan ansöka om kostnader för resor eller vid aktiviteter

Ska innehålla :

- - aktuell insats
- - ansvarsfördelningen mellan FK, personen och övriga aktörer
- - tidsplan för insatsen
- - tidpunkt när insatsen ska följas upp

Incitament till arbete

Prövotid vid studier

- Studera med bibehållen ersättning
- Upp till 6 månader mellan 19-29 år
- Haft ersättning i minst ett år
- Måste ansöka om förmånen innan studier påbörjas

Vilande aktivitet ersättning

vid arbete eller studier

- Haft ersättning minst ett år
- Måste ansöka innan jobb/studier påbörjas
- Man kan få tillbaka ersättning om man slutar arbeta/studera
- Vilande max 2 år
- Bostadstillägget kan vara kvar, beror på inkomsten

Vilande

- **Aktivitetsersättning vid arbete:**
- Nivåer: 25, 50, 75 eller helt vilande
- Ersättning betalas ut under tiden vilande är beviljat (25% på den del som är vilande)

- **Vilande vid studier:**
- Alltid helt vilande

Drar Försäkringskassan in ersättningen om en individ gör en stegförflyttning i ex.vis en kommunal insats?

Våga prova!

Supported Employment

Fredrik Samuelsson

Ett individuellt utformat stöd för att stötta personer ut i arbete!

Supported Employment – stöd i arbete!

EUSE definition av Supported Employment:

"Ge stöd till personer med funktionsnedsättning eller andra missgynnade grupper för att säkra och bevara avlönat arbete på den öppna arbetsmarknaden."

(Europeiska Föreningen, Supported Employment 2005)

Supported Employment - Tänk

1. **Förvärvsarbete** – Individerna ska få en rimlig lön för utfört arbete – minimilön och ersättning.
2. **Öppen arbetsmarknad** – Människor med funktionsnedsättning skall vara anställda med samma lön och villkor som andra anställda i företag och organisationer inom offentlig, privat och ideell- sektorn.
3. **Fortlöpande stöd** – Stöd på arbetsplats i dess vidare begrepp. Stödet är individuellt utformat, utifrån behoven både hos den anställda och arbetsgivaren.

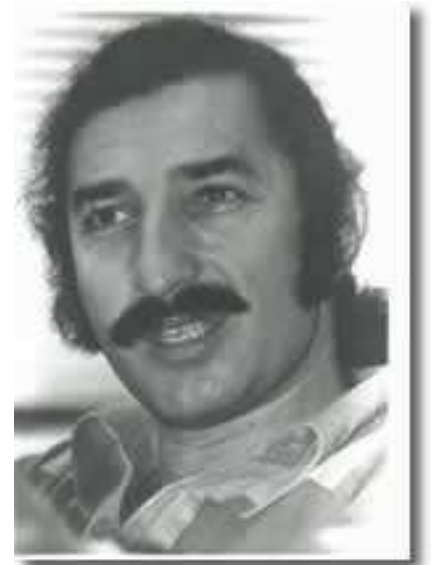
(EUSE TOOLKIT, för mångfald sid 11.)

KOMPETENSLÄNKEN
Empower Every Individual

Idén att utveckla en metod

- En pionjär inom området var Mark Gold
- 70 – 80 talets USA
- Han arbetade inom så kallade skyddade verksamheter för personer med funktionsnedsättningar.
- Han såg stora möjligheter till utveckling hos personerna om de fick rätt stöd.

“ Everyone can learn, if I can figure out how to teach”

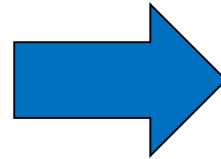
En dröm om att arbeta på ett riktigt bageri

- Varför gick det inte?

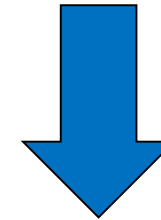

Paradigmskifte

Train then place
(rad. arb.rehab.)

Place then train
Supported Employment
(SE)

Place, train and maintain
Supported Employment

(SE)

De fem grundstenarna i SE

Processen:

- Överenskommelse med klient
- Yrkesprofil
- Jobsökande
- Arbetsgivareengagemang
- Stöd på och utanför arbetet

SE värdegrund

Individualitet – unik, egna intressen, resurser, villkor och livshistoria.

Respekt – åldersanpassat, värdigt, bygga på individens förutsättningar.

Självbestämmande – hjälpa individen utveckla intressen och resurser, uttrycka val.

Informerade val – hjälpa individen förstå sina möjligheter, göra val, förstå konsekvenser.

Empowerment – delaktighet i planering, utvärdering och utveckling av insatserna.

Sekretess – tillgång till personlig information, info-utbyte sker i samtycke.

Flexibilitet – personal, organisation, tjänster kan ändras och anpassas efter individens behov.

Tillgänglighet – information och lokaler för SE tillgängligt för alla med funktionsnedsättning.

Stöd till arbete - handläggningsprocessen

Anna Ljungquist och Jessica Lundkvist
Socialförvaltningen, Stockholms stad

Socialtjänstens insatser

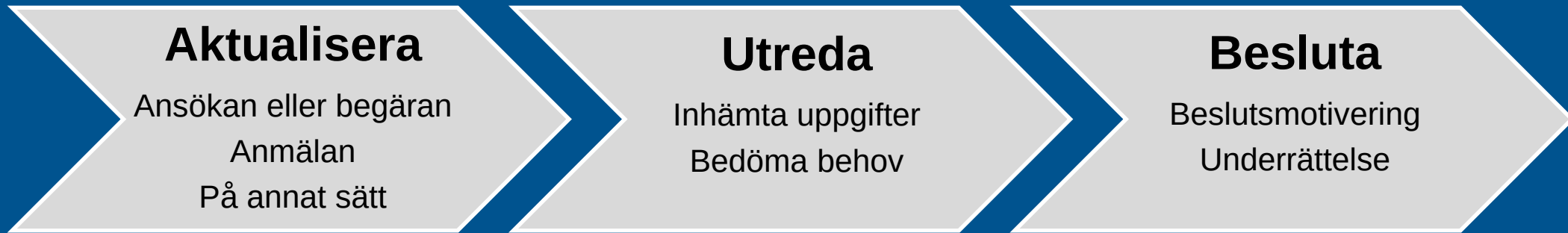
Daglig verksamhet enligt LSS

- Personer som tillhör grupp 1 och 2 i LSS personkrets kan beviljas insatsen
- Övergripande mål - att utveckla den enskildes möjligheter till arbete

Särskilt individanpassad stödinsats för att underlätta arbete eller studier enligt SoL

- Personer som tillhör grupp 1 och 2 i LSS personkrets kan beviljas insatsen
- Målsättning - personer med funktionsnedsättning får bättre möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden

Handläggningsprocessen

Välja utförare

- Valfrihetssystem gäller för insats daglig verksamhet
- På Hitta service på Stockholm stads hemsida finns information om alla valbara utförare
- Den enskilde väljer verksamhet

Handläggningsprocessen

Utforma uppdrag

Vad som ingår i uppdraget
Mål för insatsen

Genomföra uppdrag

Utförande av insats

Genomförandeplan

- Genomförandeplanen utgår från beställningen
- Genomförandeplanen handlar om hur insatsen ska utföras och hur målen ska uppnås
- Genomförandeplanen ska följas upp

Handläggningsprocessen

Följa upp

Har personen fått det stöd hen är beviljad?

Har målen nåtts?

Fortsätta eller avsluta insats?

Stöd till arbete

Om en deltagare inom daglig verksamhet vill och tror sig ha förmågan att klara av ett arbete på den ordinarie arbetsmarknaden så ingår det i uppdraget att den dagliga verksamheten ska ge stöd till deltagaren att utveckla sina möjligheter till arbete.

Tack för oss!

Våra kontaktuppgifter:

anna.ljungquist@stockholm.se

jessica.lundkvist@stockholm.se

Steget framåt

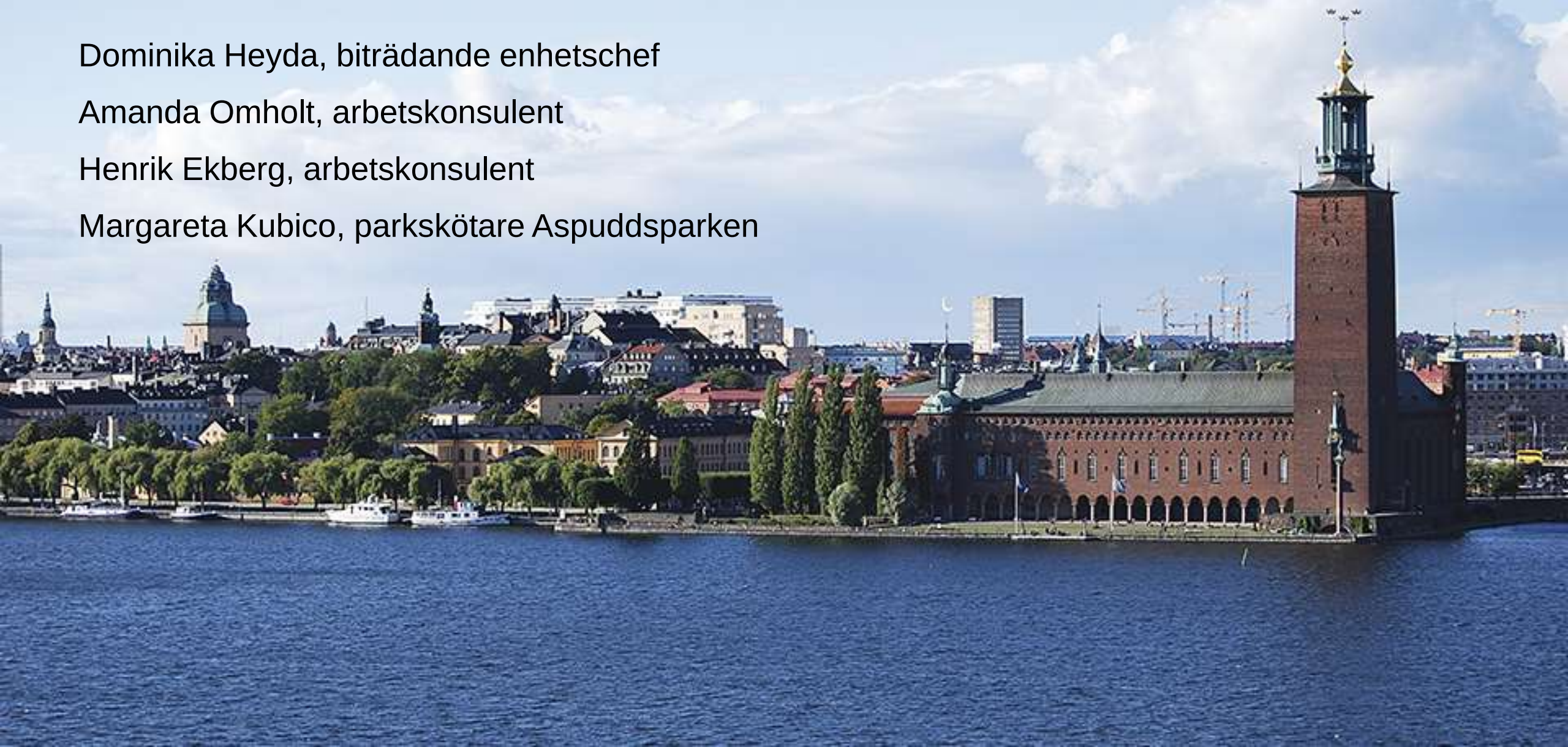

Dominika Heyda, biträdande enhetschef

Amanda Omholt, arbetskonsulent

Henrik Ekberg, arbetskonsulent

Margareta Kubico, parkskötare Aspudsparken

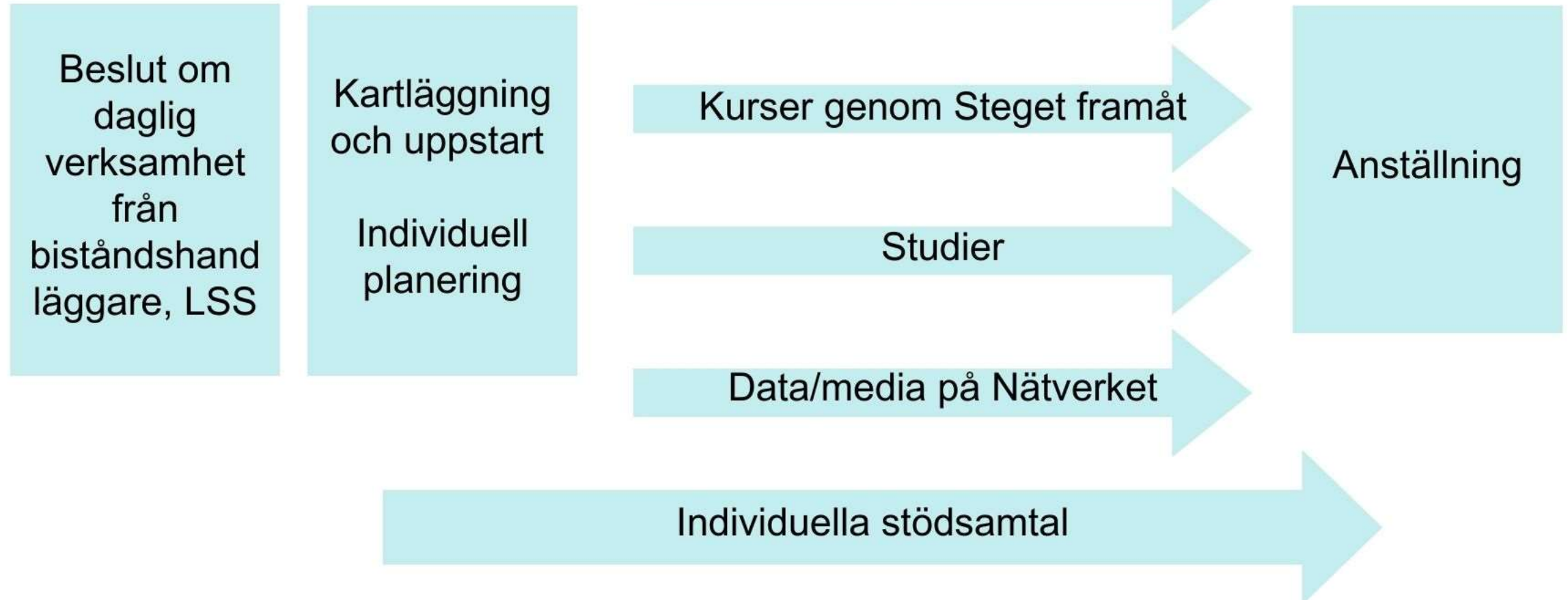
Steget framåt

- En arbetslivsinriktad daglig verksamhet inom Stockholm Stad, Hägersten-Älvsjö SDF
- LSS-berättigad verksamhet (Lagen om stöd och service)
- Främst autismspektrum och/eller intellektuell funktionsnedsättning
- Vi tar emot deltagare från Stockholm stad och intilliggande kommuner
- Verksamheten ligger vid Telefonplan

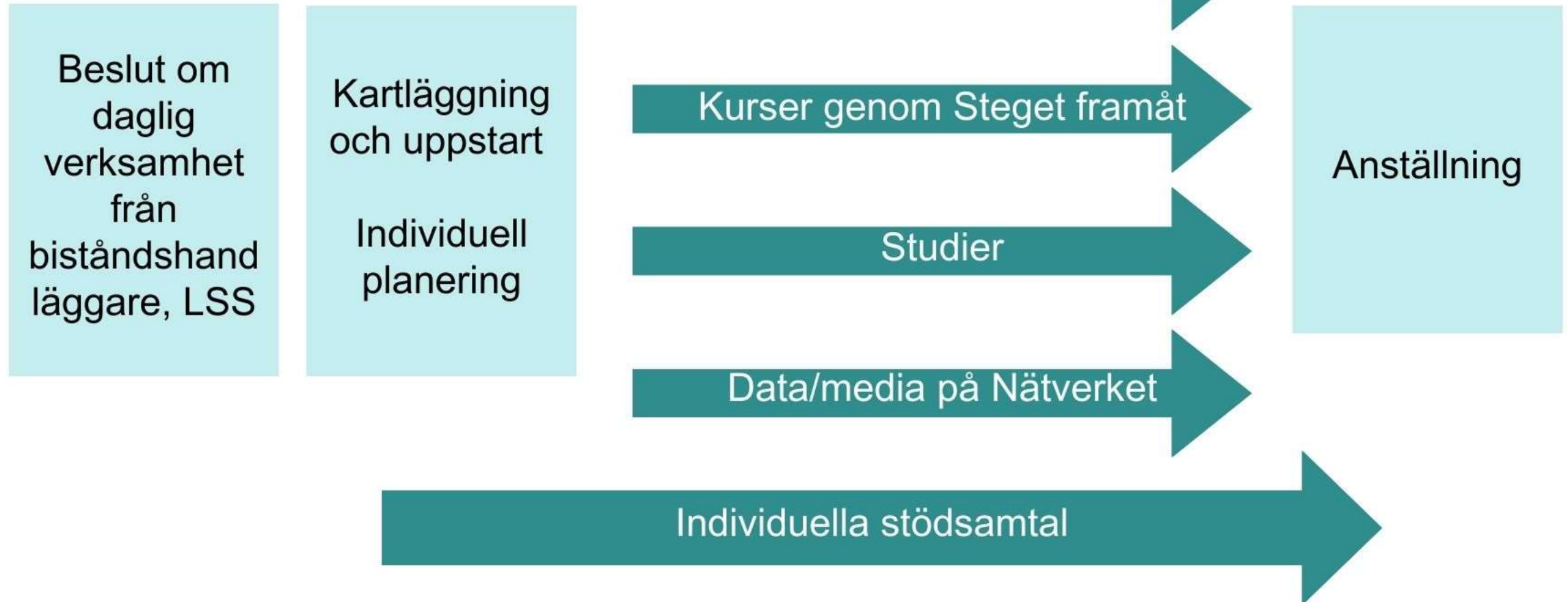
Steget framåt

- Insatsen är frivillig och har ingen tidsbegränsning utan styrs av deltagarens önskemål och behov
- Arbetskonsulenterna har högskoleutbildning samt utbildning inom Supported employment eller Individual placement and support
- Tätt samarbete med Nätverkets yrkesgrupp, en data/media inriktad verksamhet

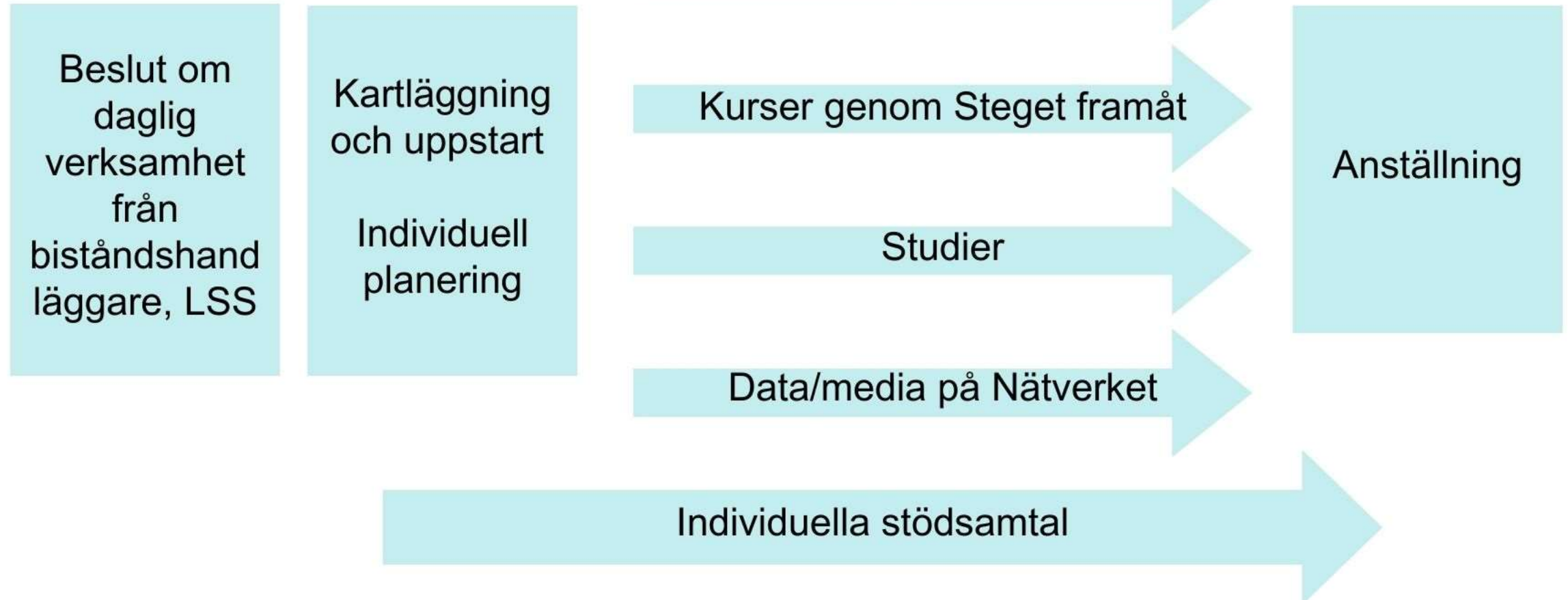
Steget framåt

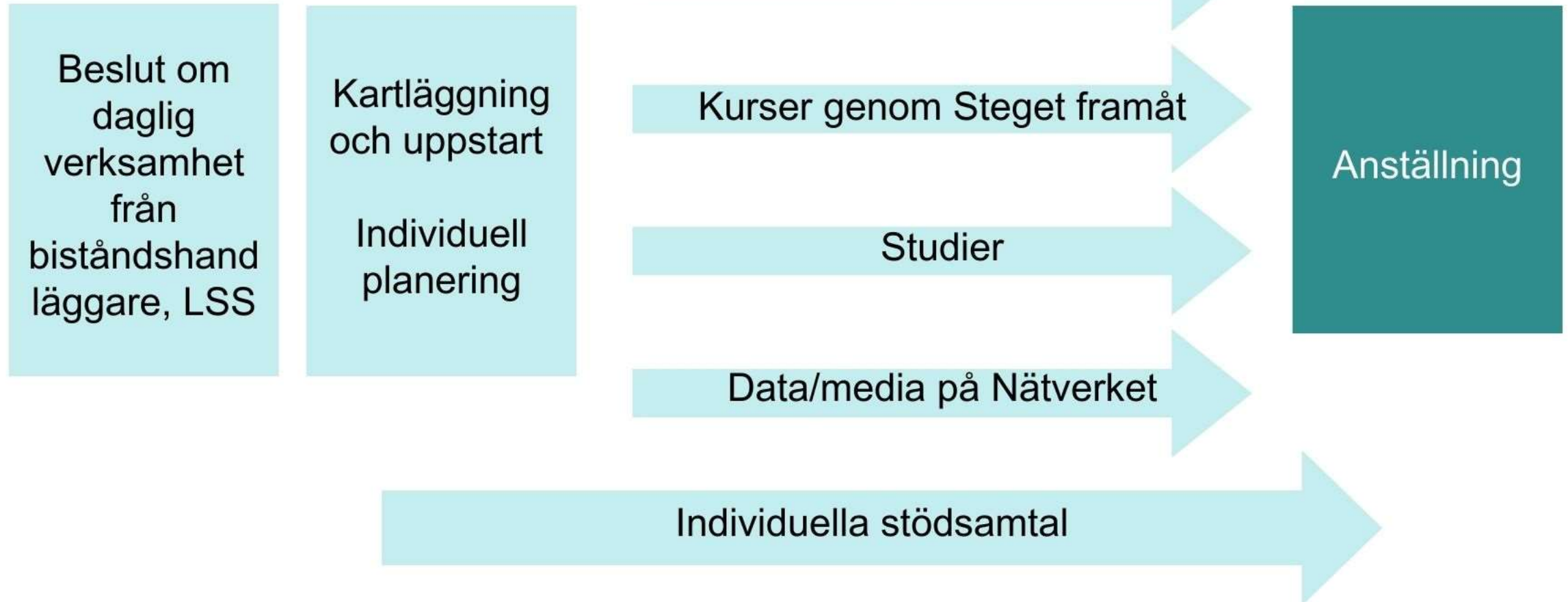
Steget framåt

Steget framåt

Steget framåt

Margareta, parkskötare på Aspuddsparken

Steget framåt

Ni är välkomna att komma och prata
med oss resten av dagen!

Presentation av Misa

Erik Dahlman, samordnare

Med vårt stöd kan alla finna en plats i arbetslivet

- Misa stöttar sina deltagare hela vägen till den öppna arbetsmarknaden och till studier.
- Vi erbjuder, daglig verksamhet enligt LSS, sysselsättning och öppenvård enligt SoL och arbetsmarknadstjänster
- Vårt arbetssätt är flexibelt med individuella lösningar utifrån livssituation, intressen och förmågor.

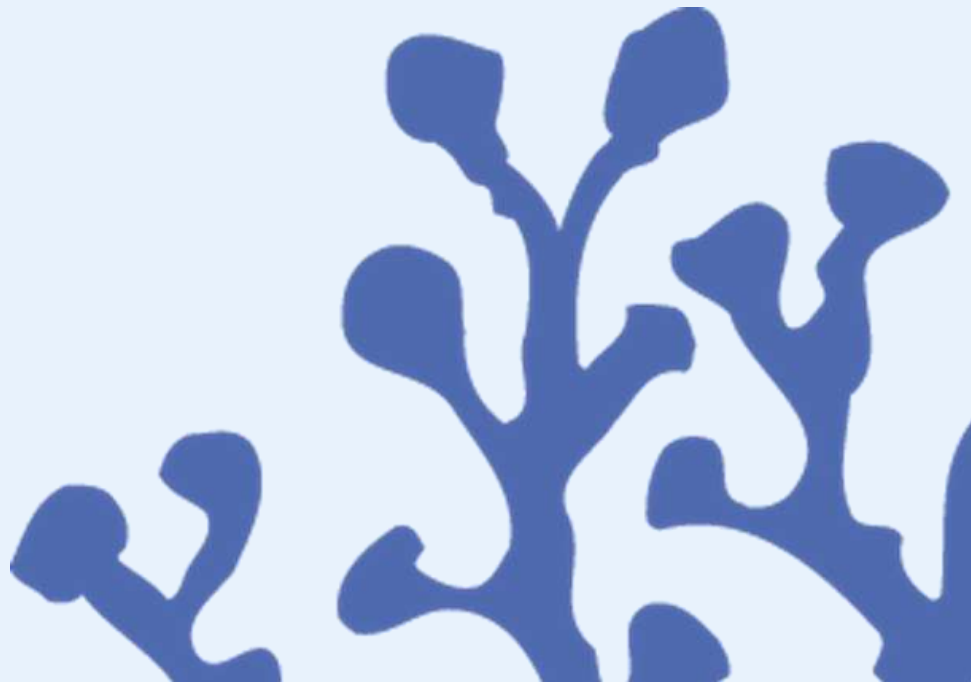
Fakta om Misa

- Misa startades 1994 i Järfälla av Lennart Jönsson
- Sedan 2024 ägs Misa av den allmännyttiga Stiftelsen Includia
- Huvudkontoret är i Stadshagen, Stockholm
- Vi finns i Stockholm, Helsingborg, Lund, Västerås och Uppsala.
- ~ 200 anställda
- ~ 1600 deltagare
- Samarbetar med över 2000 företag
- Misa ingår i WiljaGruppen tillsammans med: Misa Kompetens, Left is Right MellanMålet Rehab, Compleo och Wilja Arbetsrehab.

Misa LSS

Misa LSS erbjuder tjänsten daglig verksamhet med arbetsinriktning i Stockholm, Västerås, Lund, Uppsala och Helsingborg.

Misas LSS-enheter

För personer med en IF diagnos
eller inlärningssvårigheter.

- Misa Katarina
- Misa Kista
- Misa Nacka
- Misa Konst och Grafik
- Misa Liljeholmen
- Misa Vällingby

Misas trestegsmodell

1. Kartläggning

Vi lär känna deltagaren och tar tillsammans reda på intressen, förmågor och mål för att kunna matcha mot rätt arbetsplats eller studier.

2. Praktik/Studier

Deltagaren får prova på en eller flera arbetsplatser genom praktik. Misa finns med som stöd.

Vill deltagaren studera går vi igenom olika utbildningar för att finna den rätta-

3. Arbete/Studier

Praktiken har övergått i arbetsverksamhet eller anställning, ibland med fortsatt stöd av Misa.

Deltagaren har börjat studera, ibland med fortsatt stöd av Misa.

Hur arbetar Misa med deltagare?

- Vi tror på långsiktiga och trygga relationer.
- De som kommer till Misa får en arbetskonsulent.
- Tillsammans fokuserar vi på att lyfta fram deltagarens kunskaper, resurser och starka sidor. Dessa matchas sedan mot arbetsplatser som ska passa deltagaren.

Samarbete med arbetsgivare

- När en deltagare påbörjar en praktik på arbetsplats så fokuserar vi på att vara tillgängliga och stötta såväl deltagare som arbetsgivare.
- Genom att bygga upp extra förtroendekapital så finns också förutsättningar för att lösa de problem som kan dyka upp längre fram.

Metoder

- Vi på Misa ställer höga krav på oss själva och utvecklar samt utvärderar löpande våra arbetssätt och metoder. Några av de metoder vi använder är:
- Supported Employment (SE)
- Individual Placement and Support (IPS)
- Supported Education (SEd)
- Motiverande samtal (MI)
- Teacch

Tack för att ni lyssnat!

KONTAKT

08-580 813 40

www.misa.se

hej@misa.se

Lunch 12:00-13:00

Passa på mingla och ställa frågor!

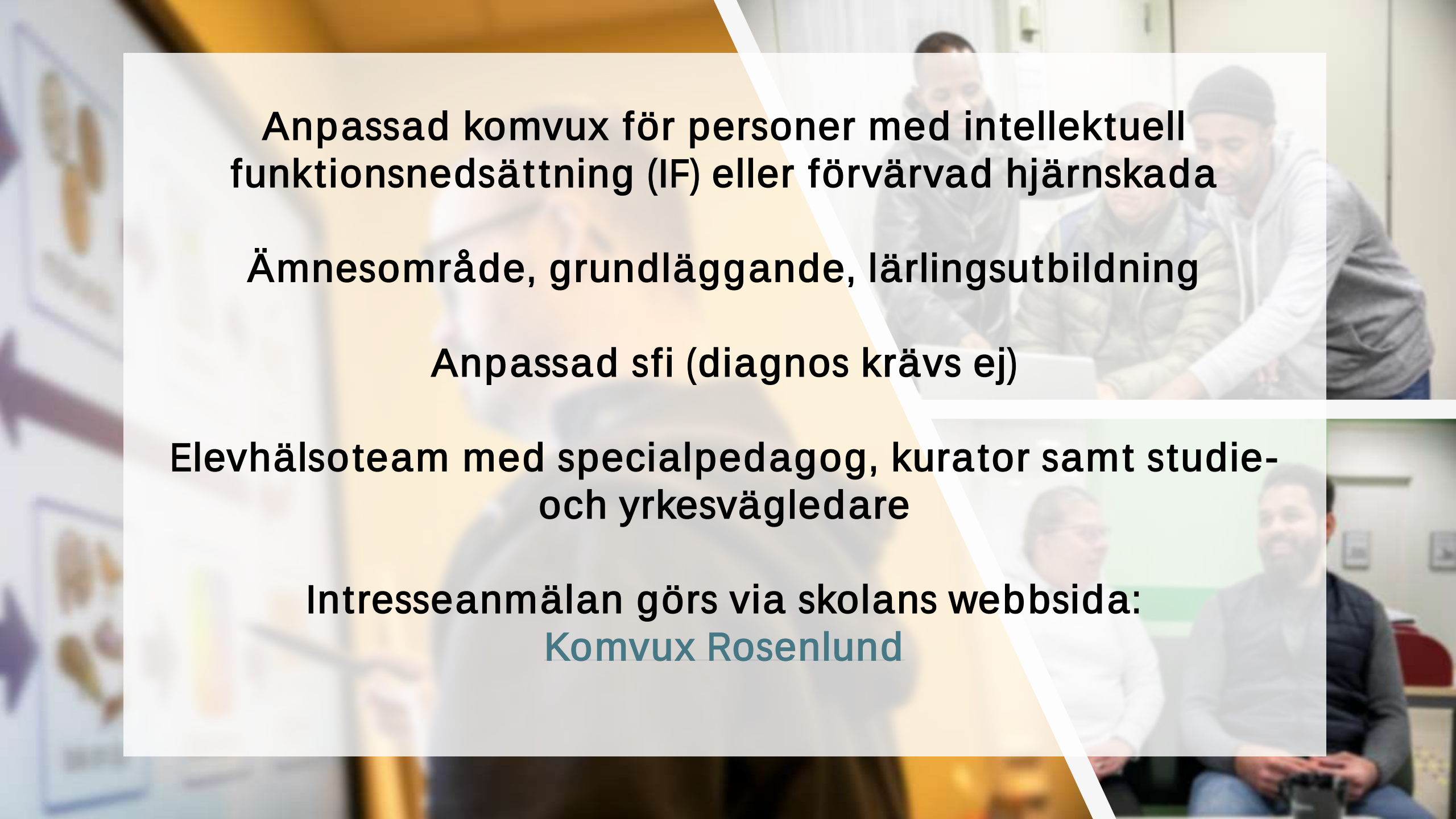

2025-03-14

A blurred background image showing three people in a workshop or classroom setting. On the left, a woman with glasses and a red shirt is smiling. In the center, a man with glasses and a beard is smiling. On the right, a woman with glasses is laughing. They appear to be engaged in a collaborative activity.

Funktionsnedsättning och stöd
Komvux Rosenlund
Pelle Järvinen, Ulrica Nilsson

Anpassad utbildning för vuxna
Skolenhet inom egenregi
Rosenlundsgatan Södermalm
Kontinuerlig antagning

**Anpassad komvux för personer med intellektuell
funktionsnedsättning (IF) eller förvärvad hjärnskada**

Ämnesområde, grundläggande, lärlingsutbildning

Anpassad sfi (diagnos krävs ej)

**Elevhälsoteam med specialpedagog, kurator samt studie-
och yrkesvägledare**

Intresseanmälan görs via skolans webbsida:

[Komvux Rosenlund](#)

Verksamhetsområdet för funktionsnedsättning och psykisk ohälsa

Arbetsmarknadsförvaltningen, Stockholms stad

Lars Ahlenius, strateg
Jessica Larsson, enhetschef
Lwam Tekle, samordnare

Vad gör vi?

- ➡ Vi specialiserar oss på funktionshinderfrågor Vi bistår personer ur målgruppen att finna, få och behålla ett arbete eller komma ut i studier
 - ➡ Vi matchar den arbetssökandes kompetenser med arbetsgivares behov
 - ➡ Erbjuder stöd till arbetsgivare som önskar rekrytera en person ur våra målgrupper
- Inom ramen för olika projekt samarbetar vi också med Samordningsförbundets parter,
- ➡ Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och Region Stockholm

Tack så mycket, jag är så glad att ni finns. Nu behöver jag inte vara orolig för mitt barn längre.

Mamma till en deltagare

Stadens åtaganden och insatser

Fn konventionen om rättigheten till arbete för personer som har en funktionsnedsättning

Stockholms stads program för tillgänglighet och delaktighet

Kombinera rättighetsperspektivet med stadens kompetensförsörjnings behov.

Insatser och metoder

LSS
4:2

SoL
4:2

Bron

Anpassad gymnasieskola

Iwork

Alfa

Ambassadör-
skapet

PEER
Support

Hälsostöd

SYV

Lärkedjan

IPS
psykos

IPS
beroende

Serviceassistenter

En möjlighet att under två år få testa och utveckla sin arbetsförmåga med målsättningen att långsiktigt få och behålla ett arbete

- Ett sätt för staden att bidra till framtida rekryteringsutmaningar, bredda rekryteringsunderlaget och finna nya duktiga och kompetenta medarbetare.
- Att få en möjlighet till ett anpassat och avgränsat arbete kan ofta vara skillnaden mellan ett livslångt utanförskap med bidragsberoende och ett inkluderande arbetsliv och lön.

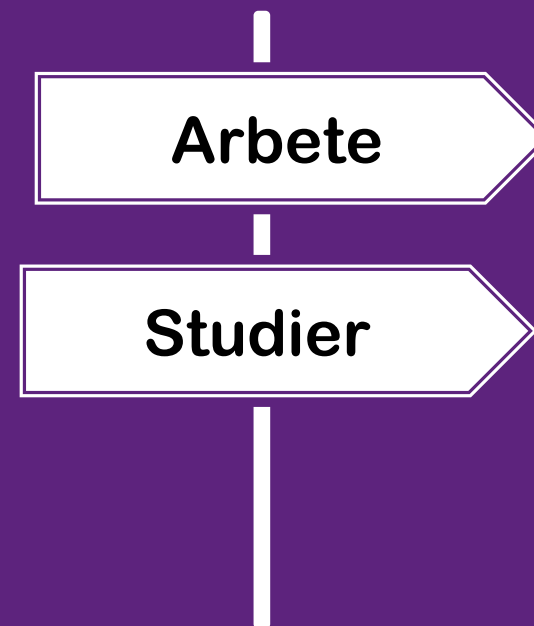

IWork stöttar personer med funktionsnedsättningar att komma ut i arbete och studier.

Vi arbetar enligt en evidensbaserad metod: Individanpassat stöd till arbete, IPS.

Personer som får en IPS-insats

- får arbete snabbare
- behåller arbetet längre
- arbetar fler timmar

IWork

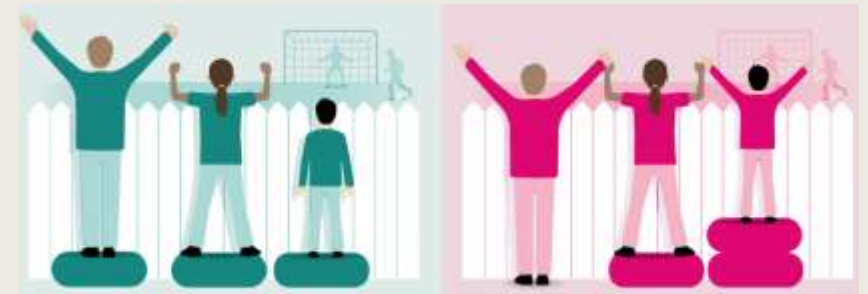
- Biståndsbedömda från den 1/7 2023
- Samverkan med dagliga verksamheter
- Målgruppen är motiverad och har en önskan om och tro på att man klarar av ett arbete eller studier
- Personer som har en önskan om arbete och en tro på att man med rätt stöd kan få och behålla det
- Personer som behöver ett mer individanpassat stöd än vad Arbetsförmedlingen erbjuder
- Personer som behöver testa sina kunskaper och förmågor innan en daglig verksamhet eller i övergång från DV

Iwork

Insteg 4 månader

- Kriterier för att beviljas särskilt individanpassad stödinsats för att underlätta arbete eller studier
- Den enskilde ska vara i yrkesverksam ålder.
- Den enskilde tillhör personkrets 1 eller 2 enligt LSS.
- Den enskilde har ett stödbehov som innebär att hen inte kan finna, få och behålla ett arbete eller bedriva studier på egen hand.
- Den enskilde har en önskan om att arbeta eller studera.
- Den enskilde bedöms ha förutsättningar att nå arbete eller studier med stöd av jobbcoach.

Iwork

Kriterier för att få Särskilt individanpassat stöd till arbete eller studier

- Den enskilde ska vara i yrkesverksam ålder.
- Den enskilde tillhör personkrets 1 eller 2 enligt LSS.
- Den enskilde har ett stödbehov som innebär att hen inte kan finna, få och behålla ett arbete på egen hand.
- Den enskilde har en önskan om att arbeta eller studera.
- Den enskilde bedöms kunna klara ett anpassat och avgränsat arbete eller studier inom ramen för insatsen med stöd av en jobbcoach.
- Den enskilde bedöms vara införstådd i vad som krävs och beredd att lägga ner det arbete som krävs för att nå arbete eller studier.
- Den enskilde bedöms ha behov av stöd i en övergångsperiod till arbete.
- Lämplig arbetsmarknadspolitisk åtgärd bedöms inte kunna erbjudas av Arbetsförmedlingen.

Individanpassat stöd till arbete, IPS

IPS är en metod för arbetslivsinriktad rehabilitering för personer med funktionsnedsättning eller psykisk ohälsa.

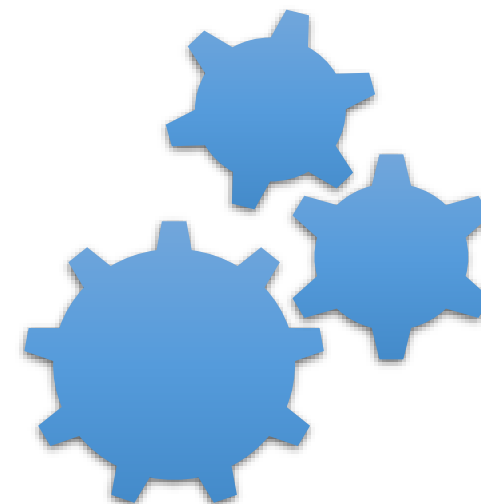
Ger personer stöd att **finna**, **få** och **behålla** ett arbete.

IPS är manualbaserat. En verksamhet som arbetar med IPS bedöms genom programtrohetsmätning.

Evidensbaserat.

Ingår i Socialstyrelsens Nationella riktlinjer för vård och stöd vid

- schizofreni
- missbruk och beroende
- ADHD och autism.

IPS bygger på 8 principer

Målet är arbete eller studier.

Utgår från vad individen vill.

Samarbete med nätverket.

Arbetssökandet startar snabbt.

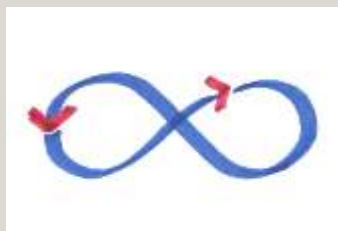
Ekonomisk vägledning.

Alla som vill kan delta. Vi bedömer inte arbetsförmåga

Kontakter med arbetsgivare.

Stödet är inte tidsbegränsat.

Stockholms
stad

Bron

Stöd till arbete eller studier

Hammarby sjöstad

Syfte

- Öka övergång från skola till arbetsliv eller fortsatt studier.
- Öka egenmakt och delaktighet.
- Skapa fungerade arbetssätt i övergångar mellan anpassad gymnasieskola och arbetsliv.

Målgrupp

Elever som går sista året på anpassad gymnasieskola.

Vad gör vi?

Ger deltagaren stöd att finna, få och behålla ett arbete eller en studieplats. Stödet är individuellt utformat; deltagaren gör sin planering tillsammans med jobbcoach och övriga i nätverket utifrån intressen, resurser och behov.

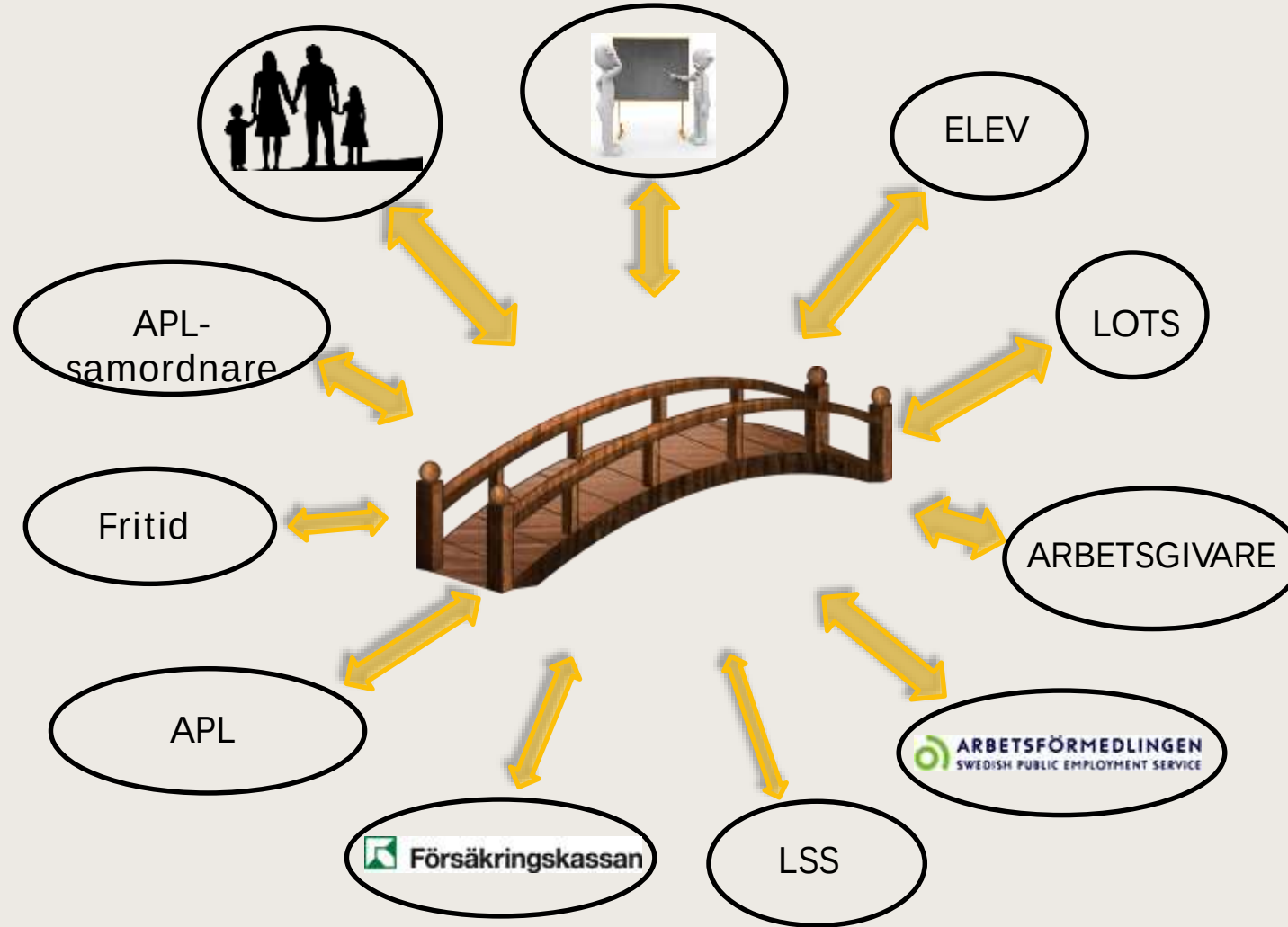
För vem?

Bron erbjuder stöd och coachning till unga vuxna att gå från anpassad gymnasieskola till arbete och fortsatta studier.

Hur länge?

En snittid på minst två år

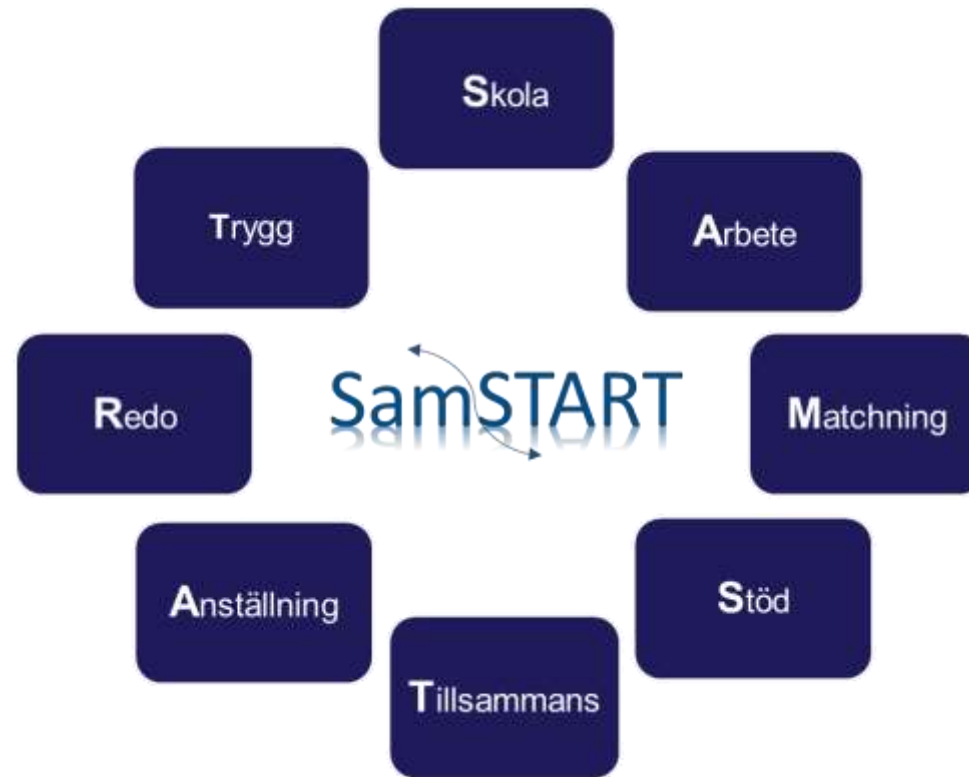

Arbetsätt

- Tillgång till en jobbcoach.
- Kartläggning enligt IPS-metodiken.
- Studiebesök, coach som deltar på arbetsplats och stöttar i kontakt med arbetsgivare och myndighetskontakter.
- Förberedande och samordnande individuellt stöd.
- Stödet upphör inte vid anställning eller studier.

Framgångsfaktorer

Tillsammans kan vi göra skillnad

Enhetligt arbetssätt i hela Sverige

Sammanhållen process

- Inleds med skolsamverkan
- Fortsätter under längre tid, även efter skolslut när ungdomen är arbetssökande i insats/program eller i anställning/studier för att undvika byte av handläggare.

Arbete i team med arbetsförmedlare och SIUS

- Särskilt utsedda arbetsförmedlare och SIUS arbetar tillsammans i den sammanhållna processen.

Nära samverkan med skolorna och andra delar av kommunen

- Arbetet sker i nära samverkan mellan Arbetsförmedlingen och kommunen, både operativt och strategiskt.
- Överenskommelsearbetet kommer framöver att vara ett viktigt verktyg för att tydliggöra samverkan för målgruppen.

Samstart – mer än bara skolsamverkan

Samverkan är central

Erfarenhet visar att samverkan och samordning av gemensamma insatser har stor betydelse för att lyckas med arbetet att förhindra utanförskap

Samverkan med gymnasieförvaltning

- Samverkan med gymnasieskolor är centralt för identifiering av elever.
- Underlag och kännedom om elevens förmågor.

Samverkan med andra förvaltningar efter skolslut

- Tidig planering för elever som behöver parallella insatser efter skolslut.
- Effektivt nyttjande av våra gemensamma insatser.

Samverkan med andra aktörer

Projekt Lärkedjan

- Anställning som
servicebiträde med
lärande på
arbetsplatsen

Kristina Videla,
projektledare

**Är du intresserad
av att jobba på ett
äldreboende?**

Då kan Lärkedjan hjälpa dig!

**Är du intresserad
av att jobba med
mat?**

Då kan Lärkedjan hjälpa dig!

Bakgrund

Hög arbetslöshet bland individer med lindrig IF – risk för rundgång i arbetsmarknadsåtgärder

Studier inom anpassad gymnasieskola och inom Komvux som anpassad utbildning ger inte yrkesbehörighet.

Daglig verksamhet blir alternativet till att pröva kunskaper och förmågor i studier eller arbete.

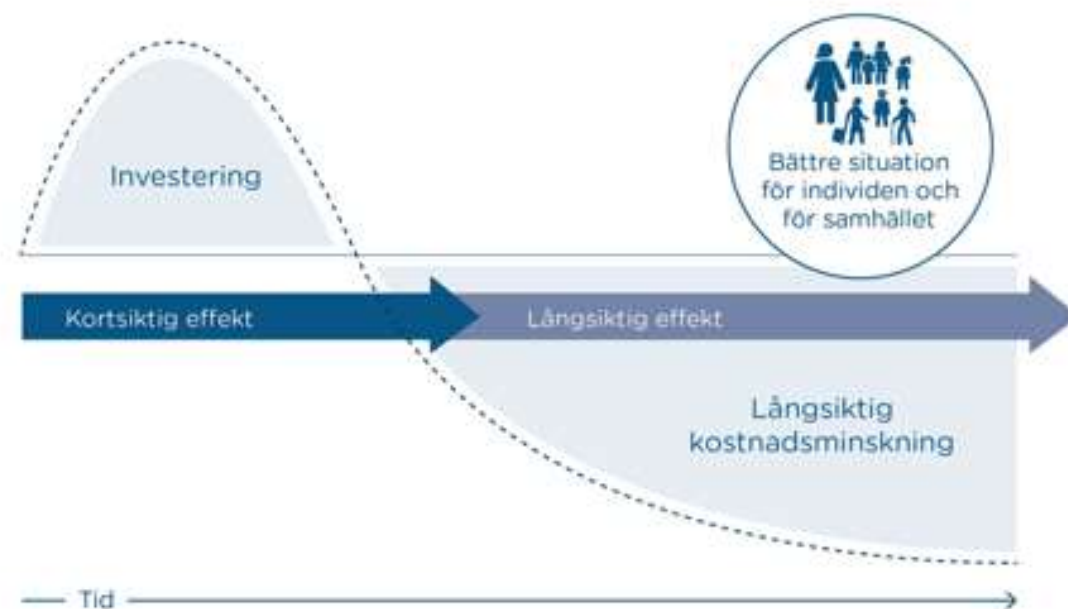
Stora kompetensförsörjningsutmaningar väntar inom vård och omsorg.

Behov av samarbete mellan förvaltningar och stadsdelar för att möta Stockholmarnas behov

STOCKHOLM STADS ARBETE MED SOCIALA INVESTERINGAR

- Stockholms stads arbete med sociala investeringar syftar till att motverka utanförskap och social utsatthet.
- Genom sociala investeringar ska ekonomiska medel föras från kostsamma insatser när problem uppstått till kostnadseffektiva förebyggande åtgärder.

Lärkedjans målgrupp

- Unga vuxna upp till 40 år. Deltagare 25 år är prioriterade.
- Har en lindrig intellektuell funktionsnedsättning.
- Bor i Stockholm stad.
- Har gått anpassat gymnasium; Program för Hälsa, vård och omsorg eller Hotell, restaurang och bageri.

Eller:

- Annat anpassat gymnasium + har relevant erfarenhet från praktik, APL eller arbete i Lärkedjans inriktning

Och: har ett stort intresse av framtida arbete inom Lärkedjans inriktning som vårdbiträde eller köksbiträde.

Mål med projektet

- Genomföra två Lärkedjor inom olika yrkesområden med 10 deltagare vardera
- Skapa förutsättningar för arbetsplatsförlagt lärande istället för i ett klassrum
- Validera projektdeltagarnas kunskaper mot kunskapskraven i yrkespaketens kursplaner
- Deltagare ges goda förutsättningar att hitta anställning som vårdbiträden eller köksbiträden
- Arbetsgivarna ökar kunskap om tillgänglig fysisk och social arbetsmiljö
- Ta fram en modell för arbetsplatsförlagt lärande för personer med lindrig IF som kan implementeras

Länkarna i Lärkedjan

Orienteringskurs 11 veckor

- Kartläggning av kunskaper, erfarenheter och resurser
- Introduktion till yrkespaket vårdbiträde resp. köksbiträde
- Praktik 6 v
- Förbereda för praktik och anställning

Anställning servicebiträde

- Upp till 3 års anställning
- Arbete 50-75 %
- Anpassade arbetsuppgifter
- Nya arbetsuppgifter allteftersom
- Stöd av jobbcoach, yrkeslärare och handledare

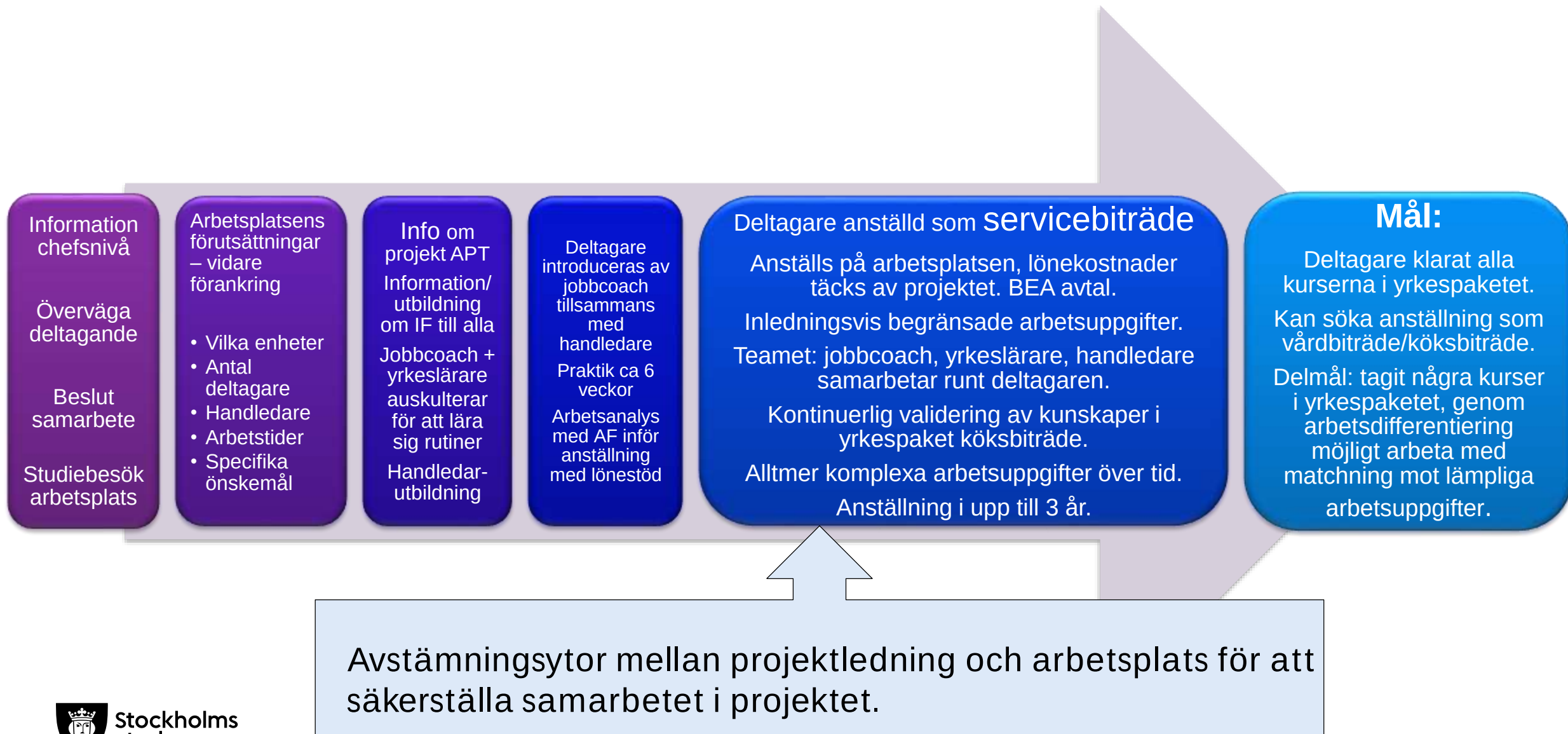
Lärande på arbetsplatsen

- Kunskaper byggs på med hjälp av yrkesläraren
- Yrkesläraren samarbetar nära med handledare och deltagare kring innehållet i Yrkespaketet
- Betyg ges i kurserna när de klarats av

Söka jobb som Vårdbiträde/ köksbiträde

- Målet är att klara av alla kurserna i yrkespaketet
- Söka jobb inom äldreomsorg eller storkök med god chans till anställning
- Jobbcoachen stöttar i jobbsökandet

Samarbetet med arbetsgivarna – nyckeln till framgång

Exempel: introduktion av deltagare – vid start av arbetspraktik

Om mig på jobbet

Namn:

Datum:

ERFARENHET Utbildning, APL, arbetserfarenhet, intresse 	ARBETSMINNE Att komma ihåg, till exempel information och arbetsinstruktioner 	PLANERA TID OCH AKTIVITETER Att passa tider, till exempel på morgonen och under dagen 	ORGANISERA OCH PLANERA Hålla ordning på saker och veta i vilken ordning saker ska göras
	Det här hjälper mig – strategier, hjälpmedel	Det här hjälper mig – strategier, hjälpmedel	Det här hjälper mig – strategier, hjälpmedel
KOMMUNIKATION Att kunna säga det man vill och behöver 	HÄLSA Min hälsa av betydelse för arbetet 	BRA ATT VETA OM MIG: 	ÖVERENSKOMMELSE
Det här hjälper mig – strategier, hjälpmedel	Det här hjälper mig – strategier, hjälpmedel		

Teamet runt deltagaren:

- Handledare på arbetsplatsen
- Jobbcoach
- Yrkeslärare inom vård och omsorg

Deltagaren kan även få stöd av:

Arbetsterapeut, studie- och yrkesvägledare och specialpedagog

Teamets gemensamma uppgift är att:

- utveckla och/eller stärka en **lärande miljö** på arbetsplatsen.
- Informera och involvera övriga kollegor på arbetsplatsen.
- Hitta former för kunskapsinhämtning och lärandetillfällen för deltagaren.

Chefer ser nytta av att arbetsplatserna lär sig om introduktion, handledning och hur man skapar tillgängliga arbetsplatser.

Finns vilja att bidra både för deltagarens och arbetsplatsens skull.

Tack för ordet!

Kristina Videla

Projektledare

Telefon: 08-508 49098

E-post: kristina.videla@stockholm.se

Särskild stödperson för introduktions- och uppföljningsstöd- SIUS Tina Törnlin

Supported Employment anpassat för Arbetsförmedlingen

- Erbjuds personer som är inskrivna på Arbetsförmedlingen och har en dokumenterad funktionsnedsättning som påverkar arbetsförmågan.
- Arbetsförmedlingen gör en bedömning om och när en person är aktuell för insatsen.
- Arbetsförmågan ska vara klarlagd och på minst 25%.
- Sökande ska veta vilka jobb man söker och vara redo att börja arbeta på en gång
- Beslut på 2 år, kan förkortas eller förlängas.
- Ett program men det genererar ingen ersättning
- Finna, få och behålla en anställning

Programmets 5 Faser

- **Sökandeanalys**- kartläggning av styrkor och färdigheter. Överenskommelse om hur samarbetet ska fungera.
- **Ackvirering**- gemensamt hitta lämpliga arbeten/arbetsplatser
- **Arbetsanalys**- Individens förmåga i förhållande till specifikt arbete
- **Introduktion**- Praktik med handledning, max 6 månader.
- **Uppföljning**- Kontinuerlig uppföljning vid anställning via telefon eller på plats.

Vid anställning

- Anställning med lönebidrag (anpassningar) andra subventionerade anställningar samt utan ekonomiskt stöd från Arbetsförmedlingen.

Arbetsförmedlingens kategorier av funktionsnedsättningar

- Nedsatt funktion i hjärta, kärl eller lungor
- Nedsatt eller begränsad rörelseförmåga
- Övriga somatiskt relaterade funktionsnedsättningar
- Psykisk funktionsnedsättning
- Generellt nedsatt inlärningsförmåga**
- Missbruks- eller beroendeproblematik
- Allergi eller överkänslighet
- Specifik kognitiv funktionsnedsättning
- Barndomsdöv och/eller teckenspråkig (SIUS Syn döv hörsel)*
- Hörselskada (SIUS syn döv hörsel)*
- Synnedsättning (SIUS syn döv hörsel)*

Paus med fika 14:00-14:30

Fikat serveras en trappa upp

2025-03-14

PANEL

- **Therese Wappsell**, informatör för Riksförbundet för barn, unga och vuxna med intellektuell funktionsnedsättning (FUB) och kommittén för mänskliga rättigheter
- **Bengt Lyngbäck**, FUB Stockholm
- **Sandra Ivanovic Rubin** (MP), regionfullmäktige Region Stockholm
- **Mathias Holmlund**, regionalt samverkansansvarig Försäkringskassan
- **Luis Alberto Gómez**, enhetschef Arbetsförmedlingen

Vad ska vi göra för att det ska bli verkstad för målgruppen?

Vad kan du i din roll göra som nästa steg för att förbättra möjligheterna för målgruppen på arbetsmarknaden?

I huvudet på en normalstörd

Pär Johansson, grundare och ledare av Glada Hudik

2025-03-14